

616.9792

๑165ก

ร.๑

การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล
ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี

ปริญญาโท

ของ

ดวงแข จงเจริญ

- 8 ส.ค. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ตุลาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

85624

การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล
ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี

บทคัดย่อ
ของ
ดวงแข จงเจริญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ตุลาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม และเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษามีต่อโรคเอดส์ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 384 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิธีการของนิวแมน-คูลส์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับดี
2. นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษายชายมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ทุกด้านดีกว่านักศึกษายหญิง
3. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษามีอายุสูงกว่า 25 ปี มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมดีกว่านักศึกษามีอายุ 18 - 25 ปี นอกนั้นนักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่แต่งงานแล้วมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมดีกว่านักศึกษาที่เป็นโสด นอกนั้นนักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY ON ATTITUDES OF THE UPPER SECONDARY DISTANCE LEARNING
STUDENTS TOWARDS AIDS IN CHANGWAT KANCHANABURI

AN ABSTRACT

BY

DUANGKHAE CHONGCHAROEN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

October 1997

The purposes of this research were to study on attitudes of the upper secondary distance learning students towards AIDS in Changwat Kanchanaburi in 3 aspects : knowledge, affection and behavior tendency ; and to compare those attitudes as classified by sex, age, marital status and occupation.

The samples were 384 upper secondary distance learning students who registered in the first semester of academic year 1997, selected through the multi-stage random sampling technique. The instrument used for collecting the data was checklist and rating-scale questionnaire. The statistics used for analysing the data were mean, standard deviation, t-test, one way ANOVA and Newman-Keuls Method.

The main research findings were summarized as follows:-

1. The students' attitudes towards AIDS in knowledge, affection and behavior tendency were good.

2. There were significant differences between men and women on attitudes towards AIDS in knowledge, affection and behavior tendency at .05 level. Men's attitudes towards AIDS in 3 aspects were better than women.

3. There was significant differences among the students with different ages on attitudes towards AIDS in behavior tendency, at .05 level. The students whose ages are over 25 year olds had a better attitudes towards AIDS in behavior tendency than 18 - 25 year olds students. However, there were no statistically significant differences in knowledge and affection.

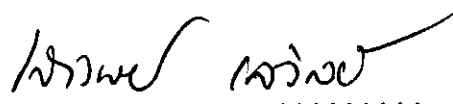
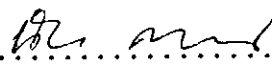
4. There was significant difference between the students with different marital status on attitudes towards AIDS in behavior tendency, at .05 level. The married students had a better attitudes

towards AIDS in behavior tendency than the single students. However, there were no statistically significant differences in knowledge and affection.

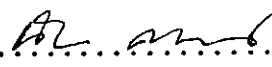
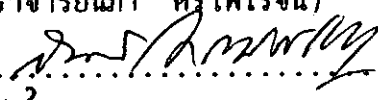
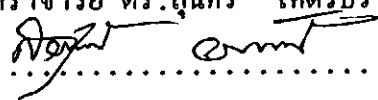
5. There were no statistically significant differences among the students with different in occupations on attitudes towards AIDS in knowledge, affection and behavior tendency.

คณะกรรมการควบคุม และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

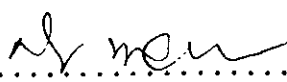
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร รัตตบรรเทา)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่/.. เดือน/.. พ.ศ. 2540.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ภา ศรีไพโรจน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา และรองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์และความเอาใจใส่ของท่านเป็นอย่างดี จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ และคุณศิริพรรณ สายหงษ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขเครื่องมือ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ตั้งแต่เริ่มต้น จนสำเร็จสมบูรณ์เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ อาจารย์พรรณา ขอบธรรม หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ คุรุประจำกลุ่ม และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล จังหวัดกาญจนบุรี ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คุณบุติมา เหลืองสอาด อาจารย์บุญเลิศ แสงทอง ครอบครัวเหลืองสอาด ครอบครัวจงเจริญ และเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ ความห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย ตลอดการท้าวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแต่คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู อาจารย์ทุกท่านที่เคยถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

ดวงแข จงเจริญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ทัศนคติ	8
ความรู้เรื่องโรคเอดส์	14
นโยบายและแผนของรัฐเกี่ยวกับปัญหาโรคเอดส์	23
บทบาทของกรมการศึกษานอกโรงเรียนในการให้ความรู้ เกี่ยวกับโรคเอดส์	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	36
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	88
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	88
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์ข้อมูล	89
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
อภิปรายผล	91
ข้อเสนอแนะ	95
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	103
ประวัติย่อผู้วิจัย	123

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ และถึงอำเภอที่มีจำนวนนักศึกษามากและจำนวนนักศึกษาน้อย	39
2	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	53
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ จำแนกตามรายด้าน	55
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้	56
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้สึก	59
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	61
7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ ของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ เป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ	64
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ ของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ จำแนกตามเพศ	65
9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้สึก จำแนกตามเพศ	68
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม จำแนกตามเพศ	71
11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ เป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ	74

12	เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์เป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ	75
13	เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม เป็นรายคู่ จำแนกตามอายุ	76
14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ ของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์เป็นรายด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส	77
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ ของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ จำแนกตามสถานภาพสมรส	78
16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ ของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้สึก จำแนกตามสถานภาพสมรส	81
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ ของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม จำแนกตาม สถานภาพสมรส	83
18	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์เป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ	86
19	เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์เป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ	87

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันโรคเอดส์เป็นปัญหาร้ายแรงของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เนื่องจากเป็นโรคติดต่อที่มีความรุนแรงเป็นอันตรายถึงชีวิต มีลักษณะเฉพาะคือเมื่อติดเชื้อแล้วเชื้อจะไปทำลายภูมิคุ้มกันของร่างกายทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมลงร่างกายจึงติดเชื้อต่าง ๆ ได้ง่ายทำให้มีอัตราการตายสูง และที่สำคัญยังไม่มีรายงานว่ามียาที่จะรักษาโรคนี้ให้หายขาดได้ นอกจากนี้ยังพบว่าโอกาสการแพร่ระบาดของโรคเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีผู้ติดเชื้อ และผู้ป่วยโรคเอดส์สูงขึ้น และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (กองระบาดวิทยา. 2536 : ก) จากสถิติขององค์การอนามัยโลก จนถึงเดือนพฤศจิกายน 2539 พบว่า จำนวนผู้ป่วยเอดส์ทั่วโลก มีประมาณ 27.90 ล้านคน ในจำนวนนี้กระจายอยู่ในเอเชีย 1.60 ล้านคน และแนวโน้มของผู้ติดเชื้อในเอเชียจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนในปี 2543 คาดว่า จะมีผู้ติดเชื้อในเอเชียทั้งสิ้น 8-10 ล้านคน (เอดส์. 2539 : 15)

สำหรับประเทศไทย ตรวจพบผู้ป่วยโรคเอดส์ครั้งแรกในปี 2527 หลังจากนั้นจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2539 มีผู้ป่วยเอดส์ 51,577 ราย แยกเป็นเพศชาย 43,029 ราย เพศหญิง 8,548 ราย คิดเป็นอัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 5 : 1 ในจำนวนนี้เสียชีวิตแล้ว 14,027 ราย มีผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ที่มีอาการ 21,507 ราย (กองระบาดวิทยา. 2539 : 1) และมีผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ประมาณ 800,000 ราย (ฐิตินบรกรมณีนี. 2539 : 8) จำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์เหล่านี้เป็นการติดเชื้อแบบฉวยโอกาสตลอดชีวิต และสามารถแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นได้ไม่จำกัดจำนวน ถือเป็นมหันตภัยที่มีผลต่อร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจ และสังคมเป็นอย่างยิ่ง ถ้าไม่มีการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ องค์การอนามัยโลก ประมาณได้ว่า ในปี 2543 จะมีผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ในประเทศไทยประมาณ 2,000,000 - 4,000,000 คน และจะมีผู้เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ในดังกล่าว เป็นอัตราส่วน 1 : 3 ของผู้ที่เสียชีวิตทั้งหมดของประเทศ (สำนักงานกิจการพิเศษ. 2539 : 5) โรคเอดส์มีผลกระทบร้ายแรงต่อการพัฒนา

ประเทศ เนื่องจากผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ระหว่าง 25 - 29 ปี ร้อยละ 28.45 และอายุ 30 - 34 ปี รองลงมา ร้อยละ 22.33 มีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด ร้อยละ 45.44 รองลงมาได้แก่อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 22.55 (กองระบาดวิทยา. 2539 : 4 - 5) ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่บ้านทำงาน แต่กลับต้องเจ็บป่วยและเสียชีวิตลง นับเป็นการสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาในการควบคุมโรคเอดส์เนื่องจากขาดการป้องกันที่ดีพอ เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์ ได้แก่ การสาธิตทางเพศ รักร่วมเพศ มีเพศสัมพันธ์กับผู้ขายบริการทางเพศ ชักนำเชื้อโรคเอดส์สู่ภรรยาและลูก ทาให้ผู้หญิงและทารกติดเชื้อโรคเอดส์เพิ่มขึ้น (ประพันธ์ ภานภาค. 2539 : 19) รวมทั้งการขายยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือด ทำให้เชื้อโรคเอดส์แพร่ระบาดไปทั่วแทบทุกภาคของประเทศไทย

จังหวัดกาญจนบุรีมีจำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์ตั้งแต่ปี 2533 - 2539 สูงขึ้นเรื่อย ๆ และในปี 2539 มีจำนวนผู้ติดเชื้อโรคเอดส์สูงเป็นอันดับ 9 ของประเทศ คือเป็นจำนวน 218 ราย (กองระบาดวิทยา. 2539 : 6) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ป่วยโรคเอดส์ในช่วงอายุ 25 - 29 ปี มีจำนวนสูงสุดคือร้อยละ 26.01 รองลงมาได้แก่ช่วงอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 21.02 ระยะเวลาการติดเชื้อโรคเอดส์ไม่ปรากฏอาการนี้อยู่ในระยะ 3 - 10 ปี แสดงว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่เริ่มติดเชื้อโรคเอดส์ราว อายุ 15 - 24 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น อาชีพที่พบมากที่สุดคือรับจ้างทั่วไปร้อยละ 52.03 รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 15.92 (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี. 2539 : 1 - 2)

การสนองตอบต่อสถานการณ์โรคเอดส์ของประชาชนที่เห็นได้ชัดก็คือ มีการตื่นตระหนกทั่วไป หลายคนมีอาการกลัวผู้ติดเชื้อและผู้ป่วย หวาดระแวงและรังเกียจผู้ติดเชื้อ มีความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับโรคเอดส์ และการติดเชื้อโรคเอดส์ ดังนั้น รัฐบาลเห็นว่าควรรำมาตรการทางการศึกษา และสังคมจิตวิทยา เป็นหลักในการดำเนินการ เพื่อความพยายามป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ โดยหน่วยงานต่างๆทางการศึกษา รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการ เน้นในด้านการสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยอาศัยกระบวนการให้การศึกษา เพื่อหล่อหลอมทัศนคติและพัฒนาทักษะในการวิเคราะห์พฤติกรรมที่เหมาะสม และปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์ได้เอง เมื่ออยู่ในสถานการณ์ภายใต้แรงบีบบังคับทางสังคม (สำนักงานกิจการพิเศษ. 2539 : 2 - 3)

กรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่ง ในกระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้ความรู้ เรื่องโรคเอดส์ แก่ผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนเป็นอย่างดี รวมทั้งจะเป็นการให้ความรู้พื้นฐาน คือ การจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องสายสามัญในระดับต่าง ๆ โดยการจัดทำชุดวิชาโรคเอดส์ เพื่อให้ นักศึกษาชั้นสถานศึกษา หรือสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 70) นอกจากนี้ยังแทรกเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์เข้าไปใน เรื่อง โรคติดต่อที่ร้ายแรง ใน วิชาพลานามัย ส่วนในด้านการจัดการศึกษาทางอาชีพ ได้สอดแทรกเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์เข้าไป ในเรื่องการส่งเสริมคุณภาพชีวิต สำหรับการให้บริการด้านข่าวสารข้อมูลนั้นได้สอดแทรกเนื้อหา เรื่องโรคเอดส์ไว้ในสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น โบสเตอร์ แผ่นพับ แผ่นปลิว สื่อทำขึ้นประกอบการ เรียนการสอนและสื่ออื่น ๆ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ม.ป.ป. : 18)

นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีอายุตั้งแต่ 14 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่มีความสนใจ ทางเพศสูง ในปัจจุบันมีปัจจัยต่าง ๆ เช่น สื่อทางโทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ตลอดจนสิ่งพิมพ์ลามกที่ ยั่วยั่วอารมณ์ ทำให้แบบอย่างการคิดในเรื่องเพศ เช่น มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน มีเพศสัมพันธ์ก่อน แต่งงาน มีเพศสัมพันธ์กับผู้ขายบริการทางเพศ ปัญหาเพศผิดชนิดต่าง ๆ ทำให้มีโอกาสเสี่ยง ในการติดเชื้อโรคเอดส์ในระดับสูงและอาจแพร่เชื้อโรคไปสู่วัยรุ่นหรือบุคคลอื่น ๆ ได้ (ปรีชา คร้ามพัคตร์. 2527 : 140) นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ใน จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป นักศึกษาเหล่านี้มีช่วงอายุและกลุ่มอาชีพอยู่ในกลุ่มเดียวกันกับ ผู้ติดเชื้อเอดส์มาก ที่สุด จึงจัดเป็นกลุ่มบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์กลุ่มหนึ่ง

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อใช้เป็น ข้อมูลเป็น แนวทางจัดกิจกรรม อบรม ส่งเสริม การปรับเปลี่ยนทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อ ทรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อทรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อให้ผู้บริหาร ครูประจำกลุ่มและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา วางแผนในการจัดกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับทรคเอดส์ เพื่อส่งเสริมทัศนคติ ของ นักศึกษาที่มีต่อทรคเอดส์ให้ถูกต้อง
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเป็นแนวทาง ในการรณรงค์ ส่งเสริม การปรับเปลี่ยนทัศนคติ ของนักศึกษาและประชาชนที่มีต่อทรคเอดส์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของทรคเอดส์

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนกับสถานศึกษาเอกชนโรงเรียน จังหวัดกาญจนบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 5,477 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดกาญจนบุรีได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) จากประชากร และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จของ ยามาเน่ (Yamane. 1967 : 886) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 18 ปี
- 2) 18-25 ปี
- 3) สูงกว่า 25 ปี

2.1.3 สถานภาพสมรส

- 1) โสด
- 2) แต่งงาน

2.1.4 อาชีพ

- 1) รับจ้าง
- 2) ค้าขาย
- 3) เกษตรกรรม
- 4) อื่น ๆ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะคตินักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียน
ทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนออกเป็น 3 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านความรู้

2.2.2 ด้านความรู้สึก

2.2.3 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรคเอดส์ หมายถึง โรคที่เกิดจากภาวะภูมิคุ้มกันด้านทานโรคของร่างกายบกพร่องซึ่งเกิดขึ้นภายหลังมีได้เป็นมาแต่กำเนิดหรือคือกลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันด้านทานโรคของร่างกายเสื่อมลง ซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัส เอชไอวี (HIV : Human Immunodeficiency Virus)
2. ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ หมายถึง ความรู้ ความรู้สึกและแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีต่อโรคเอดส์ ใน 3 ด้าน ดังต่อไปนี้
 - 2.1 ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อเกี่ยวกับ ความหมาย สาเหตุ การแพร่ระบาด อาการ การวินิจฉัย การรักษา และการป้องกันโรคเอดส์
 - 2.2 ด้านความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกกลัวติดเชื่อโรคเอดส์ ความรู้สึกไม่สบายใจในการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ความรู้สึกไม่มั่นใจในการป้องกันตนเอง จากการติดเชื่อโรคเอดส์ ความรู้สึกสงสารผู้ติดเชื่อโรคเอดส์ ความรู้สึกไม่สบายใจเมื่อผู้ติดเชื่อโรคเอดส์ถูกสังคมรังเกียจ และความรู้สึกห่วงใยผู้ที่เชื่อโรคเอดส์
 - 2.3 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตนเพื่อป้องกัน ส่งเสริมและรักษาตนให้พ้นจากโรคเอดส์ การติดตามข่าวสารความรู้เรื่องโรคเอดส์และการณรงค์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์
3. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี โดยลงทะเบียน วิธีเรียนทางไกล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540
4. อายุ หมายถึง อายุจริงของนักศึกษาตามปฏิทิน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ
 - 4.1 ต่ำกว่า 18 ปี
 - 4.2 18-25 ปี
 - 4.3 สูงกว่า 25 ปี
5. สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพสมรสของนักศึกษาตามกฎหมาย แบ่งออกเป็น 2 สถานภาพ คือ

5.1 วัสดุ

5.2 แต่งงาน

6. อาชีพ หมายถึง อาชีพที่นักเรียนประกอบอยู่ ขณะลงทะเบียนเรียนกับศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี านภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

6.1 รับจ้าง

6.2 ค้าขาย

6.3 เกษตรกรรม

6.4 อื่น ๆ อาทิ ไม่ได้ประกอบอาชีพ รับราชการ ช่วยงานภายในบ้าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา โดยนำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. ทักษะ
2. ความรู้เรื่องโรคเอดส์
3. นโยบายและแผนของรัฐเกี่ยวกับปัญหาโรคเอดส์
4. บทบาทของกรมการศึกษานอกโรงเรียนในการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทักษะ

1. ความหมายของทักษะ

จากการศึกษาเอกสารพบว่า นักการศึกษาและนักจิตวิทยา ให้ความหมายของทักษะไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้ คือ

นิวคอมบ์ (Newcomb. 1954 : 128) ให้ความคิดเห็นว่าทักษะเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจ ที่มีต่อประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับเข้ามา ทักษะจะส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรม 2 ลักษณะ คือ การแสดงออกในลักษณะของความพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย
กู๊ด (Good. 1959 : 48) ให้ความหมายของทักษะว่า เป็นความพร้อมที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกมาในขณะใดขณะหนึ่ง ต่อสภาพการณ์หนึ่ง ๆ อาจเป็นการเข้าหาหรือต่อต้านก็ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสภาพการณ์นั้น

อัลสฟอर्थ (Lindzey and Aronson. 1985 : 511 ; citing Allport. 1935) กล่าวถึงทักษะว่าเป็นสภาพความพร้อมทางจิต ที่ก่อตัวขึ้นจากประสบการณ์และเป็นตัวกำหนดทิศทาง ที่บุคคลจะตอบสนองต่อวัตถุหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

พิชเบน (Lindzey and Aronson. 1985 : 511 ; citing Fishbein. 1967) ได้ให้ความหมายของทัศนคติในแง่ขององค์ประกอบด้านความรู้สึก คือ เป็นลักษณะทางอารมณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดการตอบสนองอย่างคงเส้นคงวาต่อวัตถุในทิศทางที่พอใจหรือไม่พอใจ

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 230) ให้ความหมายทัศนคติว่า หมายถึง ความพร้อมทางจิต ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ที่เป็นตัวกำหนดทิศทาง การตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

รวิวรรณ อังคุรภัยพันธุ์ (2533 : 12) ให้ความหมายทัศนคติว่า หมายถึง ศักยภาพภายในของบุคคลที่มีแนวโน้มแสดงออกทางพฤติกรรมในทิศทางบวก ทิศทางลบ หรือเป็นกลาง

งามดา วานินทานนท์ (2534 : 215) ให้ความหมายทัศนคติว่า หมายถึง จิตลักษณะประเภทหนึ่งของบุคคล เกิดจากการรู้คิดเชิงประมาธค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางมองประโยชน์หรือโทษ ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงในทางชอบ พ้อใจ มากน้อยต่อสิ่งนั้น ๆ

จากความหมายของทัศนคติดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ทัศนคติหมายถึง สภาพความพร้อมทางจิตใจและอารมณ์ ของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ การรับรู้ ทำให้บุคคลมีแนวโน้มในการแสดงออก ทางพฤติกรรมไปตามความคิดหรือความรู้สึกที่มีต่อสภาพการณ์นั้น ๆ

2. องค์ประกอบของทัศนคติ

นักจิตวิทยาสังคมส่วนมากเห็นว่า ทัศนคติมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดวงเดือน พันธุมนาวัน (งามดา วานินทานนท์. 2534 : 212 - 214 ; อ้างอิงมาจาก ดวงเดือน พันธุมนาวัน. 2530 ก.) ได้สรุปความหมายแต่ละองค์ประกอบของทัศนคติไว้ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบทางการรู้คิด (Cognitive component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความรู้หรือความเชื่อที่บุคคลมีเกี่ยวกับเป้าหมายของทัศนคติที่อาจเป็น บุคคล วัตถุ หรือเหตุการณ์ เป็นความรู้ ความเชื่อ เชิงประมาธค่าว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว มีประโยชน์หรือโทษ

2.2 องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคล ที่มีอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยได้แก่ ความชอบไม่ชอบ ความพอใจไม่พอใจ ความรัก ความเกลียด ความโกรธ ต่อบุคคล วัตถุ หรือเหตุการณ์นั้น

2.3 องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ (Action Tendency Component)

เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประมาธค่า มีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น แล้วย่อมมีความโน้มเอียงที่จะแสดงพฤติกรรม สอดคล้องกับความรู้สึกลงของ ตน ต่อสิ่งนั้น

สรุปได้ว่าการที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น เกิดจากความรู้ ความเชื่อเชิง ประมาธค่าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากมีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบ พอใจ หรือไม่พอใจ ต่อสิ่งนั้น และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมสอดคล้องต่อความรู้สึกของตนออกมา

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเกิดและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

การเกิดและการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้น มีทฤษฎีที่กล่าวถึงหลายทฤษฎี ในที่นี้จะกล่าวถึง เพียง 2 ทฤษฎี คือ (วัฒนา ศรีสัตย์วาจา. 2534 : 317 - 320)

3.1 ทฤษฎีการวางเงื่อนไขและการเสริมแรง (Conditioning and Reinforcement Theories) รูปแบบของการวางเงื่อนไขและการเสริมแรง มีข้อสมมติฐาน เบื้องต้นว่า ทัศนคติจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับข้อมูลความจริง และเรียนรู้ถึงความรู้สึก และคุณค่า ที่เกี่ยวกับความจริงเหล่านั้นโดยได้รับข้อมูลและความรู้สึกผ่านกระบวนการและกลวิธีต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 ความสัมพันธ์ (Association) การเกิดทัศนคติตามกระบวนการนี้ เกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้าต่าง ๆ ปรากฏขึ้นพร้อม ๆ กัน สิ่งเร้าที่เป็นกลางหากปรากฏพร้อมกับสิ่งเร้า ที่เป็นบวกหรือเป็นลบหลาย ๆ ครั้ง ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกเป็นบวกหรือเป็นลบต่อสิ่งเร้าที่เป็นกลางได้ การเรียนรู้คุณสมบัติของวัตถุ ลักษณะของบุคคลหรือแง่มุมทางความคิดต่าง ๆ เป็น ปัจจัยสำคัญของการพัฒนาทัศนคติต่อวัตถุ บุคคล หรือความคิดนั้น ๆ ปัจจัยที่สร้างให้เกิดทัศนคติ ได้ง่ายที่สุด คือ การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งนั้น ๆ กับคุณสมบัติของตัวเอง

3.1.2 การเสริมแรง (Reinforcement) การเรียนรู้เกิดจากการเสริมแรง ด้วย เมื่อบุคคลแสดงความรู้สึกหรือกระทำสิ่งใดลงไปแล้วมีคนเห็นด้วย จะเป็นการเสริมแรงให้เขา แสดงความรู้สึกหรือกระทำเช่นนั้นอีก จนกลายเป็นสิ่งที่สร้างให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้น

3.1.3 การเลียนแบบ (Imitation) ทัศนคติสามารถเรียนรู้ ผ่านการ เลียนแบบได้ บุคคลเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่มีความเข้มแข็ง เป็น บุคคลสำคัญหรือเป็นวีรบุรุษ มักจะได้รับการเลียนแบบอยู่เสมอ

กระบวนการแห่งการเกิดความสับสน การเสริมแรงและการเลียนแบบ เป็นกลวิธีสำคัญในการเรียนรู้ เรื่องการเกิดทัศนคติในตัวบุคคล

3.2 ทฤษฎีสิ่งจูงใจและความขัดแย้ง (Incentives and Conflict Theories)

ทฤษฎีที่พูดถึงสิ่งจูงใจและความขัดแย้ง จะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยเฉพาะบุคคลที่มีทัศนคติหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะต้องมีเหตุผลของการยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งนั้นอยู่ตนเอง ถ้าเหตุผลของการยอมรับดีกว่า ก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าเหตุผลที่จะปฏิเสธดีกว่าก็จะมีผลตรงกันข้าม

สรุปได้ว่าสองทฤษฎีนี้มีส่วนที่คล้ายกัน คือ บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับผลรวมของข้อมูลที่บุคคลนำมาพิจารณาแต่ที่ต่างกัน คือ ทฤษฎีสิ่งจูงใจและความขัดแย้ง ผู้มีทัศนคติจะเลือกสภาพที่ทำให้เขาได้รับประโยชน์สูงสุด

4. การวัดทัศนคติ

ทัศนคติเป็นภาวะเชิงสันนิษฐาน เป็นสิ่งที่ไม่อาจสังเกตได้โดยตรง แต่ต้องอนุมานจากการแสดงออกทางความคิด ภาษาพูด หรือพฤติกรรมภายนอก วิธีการวัดทัศนคติมีหลายวิธี ได้แก่ วิธีการสังเกต วิธีการสัมภาษณ์ วิธีการใช้แบบสอบถาม วิธีการวัดโดยอ้อม วิธีการศึกษาแบบไม่รบกวน และวิธีการวัดโดยทางสรีระ

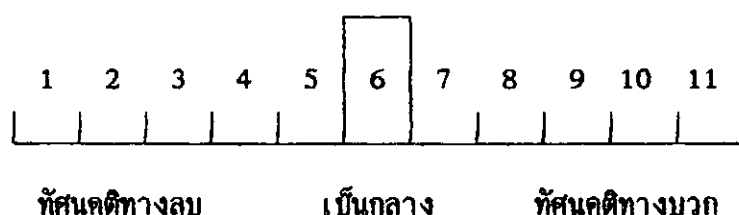
การวัดทัศนคติของผู้ใหญ่และเด็กโต ที่มีการศึกษา นิยมใช้วิธีการ ใช้แบบสอบถาม เนื่องจากวิธีนี้ ใช้วัดทัศนคติของคนเป็นจำนวนไม่จำกัดในเวลาเดียวกัน และสร้างสภาวะที่ลับเฉพาะส่วนตัวให้แก่ผู้ตอบได้มาก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2529 : 26)

วิธีการใช้แบบสอบถามในการวัดทัศนคตินั้น มีผู้สร้างเครื่องมือประเภทนี้ขึ้นหลายแบบแต่ที่นิยมมี 3 ประเภท คือ วิธีการใช้ค่าประจำระยะ วิธีการประเมินบนมาตราส่วน และวิธีการใช้ความหมายแฝงของคำคุณศัพท์

1. วิธีการใช้ค่าประจำระยะ (Method of Equal Appearing Intervals)

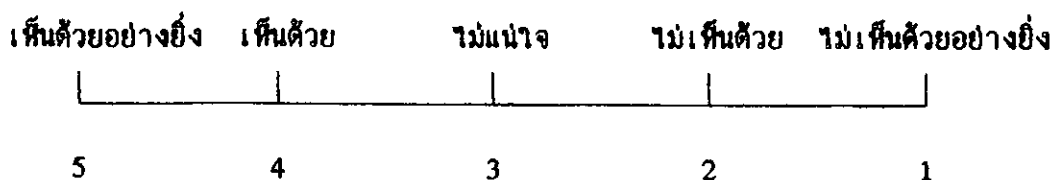
เป็นวิธีการของเซอร์สโตน และคนอื่น ๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2529 : 26-29 ; อ้างอิงมาจาก Thurstone and others. 1929) การหาค่าประจำระยะ ตามวิธีการของ

เทอร์สตันเริ่มโดยสร้างข้อความ หรือประโยคที่มีการแสดงถึงทัศนคติต่อประเด็นที่ต้องการวัดมาอย่างน้อยเป็นจำนวนสี่หรือห้าเท่า ของจำนวนข้อความที่จะใช้แบบสอบถามฉบับจริง ข้อความที่สร้างขึ้นนี้ ควรจะสั้นไม่ยาวเกินไป โดยมีทั้งข้อความที่แสดงทัศนคติทางบวก ทางลบและเป็นกลาง นำไปให้คณะบุคคลจำนวนหนึ่งตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป ทำการพิจารณาอย่างอิสระ โดยแต่ละข้อความ จะมีช่วงการวัดไม่เห็นด้วย หรือชอบน้อยที่สุด ไปจนถึงเห็นด้วย หรือชอบมากที่สุดรวม 11 ช่วงเท่า ๆ กันดังรูป

จากรูป จะแบ่งระดับความรู้สึกออกเป็น 11 ระดับ โดยระดับที่ 1-5 เป็นทัศนคติที่มีทิศทางลบ เช่น ความรู้สึกไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย โดยมีระดับสูงสุด คือ 1 ไปเรื่อย ๆ จนถึงระดับต่ำสุด คือ 5 สำหรับระดับที่ 6 จะเป็นระดับความรู้สึกเฉย ๆ หรือเป็นกลาง ส่วนระดับที่ 7-11 เป็นทัศนคติที่มีทิศทางบวก เช่น ความรู้สึกชอบ พอใจ เห็นด้วย โดยมีระดับสูงสุด คือ 11 ไปเรื่อย ๆ จนถึงระดับต่ำสุด คือ 7 ผู้ตัดสินใจต้องพิจารณาตัดสินข้อความแต่ละข้อจนหมด หลังจากนั้นผู้สร้างข้อความ จะนำค่าที่ตัดสินไว้ในแต่ละข้อความ มาพิจารณาหาค่าประจำประโยค แล้วเลือกเอาข้อความที่มีค่าประจำประโยค ห่างกันเป็นช่วงเท่า ๆ กัน มีเนื้อหาไม่ซ้ำกัน ไม่คลุมเครือ และมีค่าประจำประโยคแตกต่างกันกระจายทั่วตลอด มาตรการวัดตั้งแต่ต่ำสุดจนถึงสูงสุด มาใช้เป็นแบบสอบถาม โดยนำข้อความเหล่านั้นมาเรียงทั้งหมดละกันไป

2. วิธีการประเมินแบบมาตราส่วน (Method of Summated Rating) วิธีนี้สร้างขึ้นโดยลิเคิร์ท (Likert, 1932 : 140) วิธีการประเมินแบบมาตราส่วนของลิเคิร์ทนี้แบบสอบถามจะประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ ที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับประเด็นของทัศนคติที่ต้องการศึกษา แต่ละข้อความมีมาตราส่วนประกอบ แบ่งความรู้สึกออกเป็น 5 ช่วง เท่า ๆ กัน ดังรูป

จากรูป จะแบ่งช่วงความรู้สึกออกเป็น 5 ช่วง เท่า ๆ กัน ตั้งแต่ 1 - 5 ค่า 1 - 2 เป็นทัศนคติที่มีทิศทางลบ โดยค่า 1 เป็นระดับความรู้สึกสูงที่สุด ค่า 2 เป็นระดับความรู้สึกรองลงมา สำหรับค่า 3 เป็นระดับความรู้สึก ที่ก้ำกึ่งระหว่างทัศนคติทางบวกและทางลบ ส่วนค่า 4 และ 5 เป็นทัศนคติทางบวก โดยค่า 5 เป็นระดับความรู้สึกสูงที่สุด และค่า 4 เป็นระดับความรู้สึกรองลงมา

หลังจากสร้างแบบสอบถามที่มีข้อความจำนวนมากพอควร นำแบบสอบถามไปใช้กับคนกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะสำคัญคล้ายกับคนในกลุ่มตัวอย่างที่ผู้สร้างต้องการวัดทัศนคติหลังจากนั้นคัดเลือกข้อความที่แจ่มชัด ไม่คลุมเครือ มีค่าอำนาจจำแนกเหมาะสม ไปใช้ในแบบสอบถามจริง โดยข้อความที่นำมาใช้จริง ควรมีเนื้อความที่แสดงทัศนคติทั้งด้านบวก และด้านลบจำนวนใกล้เคียงกัน

3. วิธีการใช้ความหมายแฝงคู่ศัพท์ (Semantic Differential Method) ออสกู๊ด และคนอื่น ๆ (รวิวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์, 2533 : 115 - 120 : อ้างอิงมาจาก Osgood, and others, 1957) เป็นผู้คิดสร้างขึ้น โดยการเลือกคำหรือข้อความที่ต้องการวัดทัศนคติ แล้วหาคำคู่ศัพท์ที่เป็นคำตรงข้ามกัน เป็นจำนวนคู่มาก ๆ โดยคำที่เลือกมานั้น ควรมีความหมายสอดคล้องกับคำหรือข้อความที่ต้องการวัดทัศนคติ การกำหนดช่วงมาตราและการกำหนดคะแนน โดยทั่วไปกำหนดเป็น 7 ช่วง โดยกำหนดคะแนนมีค่าเรียงตามลำดับ จากมากไปหาน้อยหรือจากน้อยไปหามาก ดังรูป

สกปรก	1	2	3	4	5	6	7	สะอาด
-------	---	---	---	---	---	---	---	-------

แข็งแรง	7	6	5	4	3	2	1	อ่อนแอ
---------	---	---	---	---	---	---	---	--------

นํ้าแบบสอบถามวัดทัศนคติที่สร้างขึ้น ไปใช้กับบุคคลที่ต้องการวัด โดยให้ผู้ตอบทำ
เครื่องหมายลงบนช่วงมาตรา ตามความรู้สึกรับของผู้ตอบ บนคำคุณศัพท์แต่ละคู่

การสร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติทั้งสามวิธีนี้ มีข้อเด่นและข้อด้อยต่างกัน คือ วิธีการ
ใช้ค่าประจําประโยค ใช้เวลาและกำลังคนในการสร้างมาก และถ้าผู้สร้างมีทัศนคติหนักแน่น
ทางใดทางหนึ่งจะทำให้ช่วงในการแบ่งแต่ละช่วงไม่เท่ากันอย่างแท้จริง ส่วนวิธีการประเมิน
บนมาตราส่วนนั้นใช้กันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากสร้างง่ายกว่าวิธีการใช้ค่าประจําประโยค และ
วิธีการใช้ความหมายแฝงคุณศัพท์นั้น ประหยัดเวลาในการสร้างแบบสอบถาม ในการวัดทัศนคติ
หลาย ๆ เรื่องของคน หรือบุคคลกลุ่มเดียวกัน สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้โดยตรง
เนื่องจากเครื่องมือวัดมีมาตรฐานเดียวกัน

ความรู้เรื่องโรคเอดส์

1. ความหมายของเอดส์

เอดส์ มาจากภาษาอังกฤษ คำว่า "AIDS" ย่อมาจาก Acquired Immune
Deficiency Syndrome

Acquired หมายถึง เกิดขึ้นภายหลัง

Immune Deficiency หมายถึง ความบกพร่องของระบบความต้านทานของ
ร่างกาย

Syndrome หมายถึง กลุ่มอาการ คือ โรคที่มีอาการหลาย ๆ อย่าง ไม่จำเพาะ
ที่อาการของระบบใดระบบหนึ่ง

ดังนั้น เอดส์ จึงหมายถึง กลุ่มอาการที่เกิดขึ้น อันเป็นผลจากความบกพร่องของ
ระบบต้านทานโรค ของร่างกายซึ่งมิได้เป็นมาแต่กำเนิด (ประเสริฐ ทองเจริญ. 2528 :
53) หรือเป็นโรคติดเชื้อที่เกิดจาก เอชไอวี (เชื้อโรคเอดส์) ไปทำลายระบบภูมิคุ้มกัน
ชนิดทีเซลล์ ทำให้ภูมิคุ้มกันลดน้อยลง หรือไม่มีเลย ร่างกายจึงติดเชื้อโรคชนิดต่าง ๆ ได้ง่าย
แม้กระทั่งเชื้อโรคที่พบทั่วไปในธรรมชาติและไม่ทำอันตรายต่อคนปกติ แต่จะเป็นอันตรายสำหรับผู้ติด

เชื้อโรคเอดส์ที่มีระบบภูมิคุ้มกันต่ำลง มีการติดเชื้อฉวยโอกาส (Opportunistic infection) ชนิดต่าง ๆ และโรคมะเร็งบางอย่างได้ง่ายกว่าคนปกติ (ชนวนทอง ธนสุกาญจน์ และคนอื่น ๆ. 2532 : 1 ; สุรพล สุวรรณกุล และมัทนา หาญวนิชย์, นมัทนา หาญวนิชย์ และอุษา ทิสยากร, บรรณาธิการ 2535 : 10 ; Long and other. 1993 : 384)

2. สาเหตุของโรค

เอดส์เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า เอชไอวี (HIV : Human Immuno-deficiency Virus) เชื้อไวรัสชนิดนี้จะติดต่อกับคนเท่านั้นไม่ติดต่อสัตว์อื่น ๆ ยกเว้นลิงชิมแปนซี ติดเชื้อนี้ได้ แต่จะไม่แสดงอาการของเอดส์อย่างในคน (เกียรติ รักษ์รุ่งธรรม. 2538 : 5) เชื้อเอชไอวี เป็นไวรัสที่มีขนาดเล็กมาก มีคุณสมบัติที่แตกต่างจากเชื้อไวรัสอื่นดังนี้ คือ สามารถเข้าไปเกาะกับเซลล์เม็ดเลือดขาวชนิดอาศัยเซลล์เป็นสื่อทำให้เซลล์เม็ดเลือดขาวถูกทำลาย ในขณะที่ตัวมันไม่ถูกทำลายจากภูมิคุ้มกันของร่างกาย ไวรัสนี้ยังมีเอนไซม์ที่สามารถเปลี่ยน RNA ให้เป็น DNA ทำให้สามารถแบ่งตัว และเปลี่ยนแปลงนอกที่หุ้มอยู่ได้รวดเร็วกว่าไวรัสชนิดอื่น 100 - 1000 เท่า มีผลให้วัคซีนที่ผลิตขึ้นมาใช้ไม่ได้ผลกับไวรัสที่เปลี่ยนแปลงแล้ว นอกจากนี้ ส่วนที่เป็นปุ่ม ๆ รอบนอกของตัวไวรัสที่เรียกว่า gp 120 จะมีความจำเพาะกับเซลล์ที่มี CD4 อยู่บนผิวเซลล์ ได้แก่ เซลล์เม็ดเลือดขาวชนิดอาศัยเซลล์เป็นสื่อ เซลล์เม็ดเลือดขาวที่มี นิวเคลียสเดี่ยว เซลล์เนื้อเยื่อขนาดใหญ่ของผิวหนัง เซลล์สร้างน้ำของระบบประสาท เซลล์ในลำไส้ ของระบบทางเดินอาหาร เป็นต้น

เมื่อเชื้อเอชไอวีเข้าสู่ร่างกายผู้ติดเชื้อ โดยเกาะติดกับ CD4 บนผิวเซลล์ เชื้อไวรัสจะแทรกตัวผ่านผนังเซลล์ ถอดเปลือกหุ้มออก และสร้าง DNA จาก RNA โดยใช้เอนไซม์ที่สามารถเปลี่ยน RNA ให้เป็น DNA แล้วเริ่มแบ่งตัวอย่างรวดเร็วจนเม็ดเลือดขาวแตก แล้วกระจายไปยังเม็ดเลือดขาวอื่นต่อไป จนเม็ดเลือดขาวมีจำนวนลดลง จนในที่สุดทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายเสียไป และทำให้เกิดโรคติดเชื้อฉวยโอกาส หรือมะเร็งบางชนิดได้

เมื่อร่างกายติดเชื้อไวรัสชนิดอื่น ๆ เช่น เชื้อไวรัสหวัด เชื้อไวรัสไข้เลือดออก เมื่อร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไวรัสเหล่านี้ ร้อยละ 90 ของผู้ป่วยจะหายจากโรคได้ แต่ผู้ที่ติด

เชื้อไวรัสเอชไอวี แม้ร่างกายจะสร้างภูมิคุ้มกันต้านต่อเชื้อก็ตาม แต่กลับค่อย ๆ มีอาการและทรุดลงไปเรื่อย ๆ จนเสียชีวิตในที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเชื้อเอชไอวีมีลักษณะพิเศษต่างจากเชื้ออื่น ๆ ที่สำคัญ 3 ประการ คือ (เกียรติ รักรุ่งธรรม. 2538 : 5)

1. เชื้อเอชไอวีทำลายภูมิคุ้มกันของร่างกายโดยตรง ขณะที่เชื้อไวรัสอื่นไม่ทำ
2. เชื้อเอชไอวีขณะแบ่งตัว จะกลายพันธุ์ได้ง่าย จนภูมิคุ้มกันของร่างกายจำไม่ได้ จึงไม่สามารถกำจัดเชื้อนี้ออกไปได้หมด
3. เชื้อเอชไอวีเมื่อติดเข้าไป ในเม็ดเลือดขาว CD4 แล้วฝังแทรกอยู่ด้านนอกของเม็ดเลือดขาว ถูกกระตุ้นให้ทำงาน ไวรัสนี้จะแบ่งตัวเพิ่มปริมาณตามไปด้วย แล้วเข้าไปอยู่ในเม็ดเลือดขาวใหม่ต่อไป

3. การแพร่ระบาดของโรคเอดส์

เชื้อไวรัสเอชไอวีมีมากที่สุดตาม เลือด น้ำเหลือง เนื้อเยื่อต่าง ๆ รองลงมา คือ น้ำอสุจิ น้ำเมือกในช่องคลอด ส่วนน้ำลาย เสมหะ น้ำนม มีปริมาณไวรัสเอดส์น้อย สำหรับเหงื่อ ปัสสาวะ และอุจจาระแทบไม่พบเลย (กองโรคเอดส์. 2538 : 4)

แม้ว่าเชื้อไวรัสเอชไอวี จะปะปนในของเหลวที่ออกจากร่างกาย แต่พบว่าการแพร่ระบาดของโรคมีเฉพาะทางเลือด น้ำอสุจิ และน้ำเมือกในช่องคลอดเท่านั้น การแพร่ระบาดของโรคเอดส์โดยหลักมีเพียง 3 ทาง ดังนี้

3.1 ทางเพศสัมพันธ์ โดยการร่วมเพศกับผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยไม่ใช่อุปกรณ์ป้องกันไม่ว่าชายกับชาย ชายกับหญิง หรือหญิงกับหญิง ส่วนมีโรคติดต่อโรคนี้ได้ทั้งสิ้นเนื่องจากเชื้อโรคเอดส์จะออกมาในน้ำอสุจิของผู้ชาย น้ำเมือกจากช่องคลอดของผู้หญิงที่เป็นโรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเม็ดเลือดขาวที่ปนมากับน้ำอสุจิและน้ำเมือก ดังนั้น ถ้ายังมีเลือดออก เช่น การร่วมเพศขณะมีประจำเดือนหรือมีบาดแผล เช่น เกิดบาดแผลฉีกขาดระหว่างการร่วมเพศ การมีแผลกามโรค

3.2 ทางเลือด จากการรับเลือดในขณะผ่าตัดหรือรักษาโรคเลือดบางชนิด การปลูกถ่ายอวัยวะ การผสมเทียมโดยรับอสุจิจากผู้ติดเชื้อ การใช้เข็มหรือกระบอกฉีดยาร่วมกับผู้ติดเชื้อ การใช้สิ่งของเครื่องใช้ที่อาจปนเปื้อนเลือดของผู้ติดเชื้อ

3.3 ทางมารดาสู่ทารก เชื้อโรคเอดส์สามารถแพร่สู่ทารกได้ตั้งแต่ ระหว่างทารก อยู่ในครรภ์ ระหว่างคลอด ในทารกที่คลอดมมารดาโดยทารกมีโรคาสจะได้รับเชื้อโรคเอดส์จาก มารดาประมาณร้อยละ 50 (Dunchy. 1991 : 716)

ในปัจจุบันยังไม่มีรายงาน การแพร่เชื้อโรคเอดส์ทางการหายใจ หรือการสัมผัส แผลง บุง อาหาร น้ำ การใช้ห้องสมุด สระว่ายน้ำ การรับประทานอาหารหรือดื่มดวยาใช้อุปกรณร่วมกัน หรือใช้วัสดุอื่น ๆ เช่น โทรศัพท์ เสื้อผ้าร่วมกัน (บรรจง คำหอมกุล และคนอื่น ๆ. 2535 : 2)

4. อาการของโรคเอดส์

คนที่รับเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย ไม่จำเป็นต้องคิดเชื้อโรคเอดส์เสมอไป ขึ้นกับ จำนวนครั้งที่สัมผัส จำนวนไวรัสเอดส์ที่เข้าสู่ร่างกาย และภาวะภูมิคุ้มกันของร่างกาย อาการ ของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์แตกต่างกันมาก ตั้งแต่ไม่ปรากฏอาการ ไปจนถึงมีอาการของมะเร็งหรือ โรคติดเชื้อที่ร้ายแรง และทำให้เสียชีวิตอย่างรวดเร็ว ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์จะแสดงอาการ ตาม ระยะของการติดเชื้อ ซึ่งประพันธ์ ภานุภาค. (2539 : 5-8)ได้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะติดเชื้อโดยไม่มีอาการ ภายใน 2-3 สัปดาห์ หลังจากรับเชื้อโรค เอดส์เข้าไปราวร้อยละ 20 ของผู้ป่วย จะมีอาการคล้ายไข้หวัด คือ มีไข้ เจ็บคอ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว ต่อมน้ำเหลืองโต มีผื่นคันตามตัว แขน ขา ชาหรืออ่อนแรงเป็นอยู่ราว 10-14 วัน จะหายไปเอง ผู้ป่วยส่วนใหญ่อาจไม่สังเกต คิดว่าคงเป็นไข้หวัดธรรมดา ราว 6-8 สัปดาห์ หลังจากรับเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย ถ้าตรวจเลือดจะเริ่มพบเลือดเอดส์บวกได้ และส่วนใหญ่ จะตรวจพบว่า มีเลือดเอดส์บวกภายหลัง 3 เดือนไปแล้ว โดยที่ผู้ป่วยจะไม่มีอาการอะไร เพียง แต่ถ้าไปตรวจ จะพบว่าภูมิคุ้มกันเคยต่อไวรัสเอดส์อยู่ในเลือด หรือมีเลือดเอดส์บวก ซึ่งแสดงว่ามี การติดเชื้อโรคเอดส์แล้ว ร่างกายจะตอบสนอง โดยการสร้างโปรตีนบางอย่างขึ้นมาทำปฏิกิริยา กับไวรัสเอดส์ เรียก ภูมิคุ้มกัน (antibody) เป็นเครื่องแสดงว่า เคยมีเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ ร่างกายแล้ว แต่ภูมิคุ้มกันไม่สามารถเอาชนะไวรัสเอดส์ได้ ส่วนใหญ่ของคนที่มีเลือดเอดส์บวก จะมีไวรัสเอดส์อยู่ในตัว และสามารถแพร่โรคให้กับคนอื่นได้

ผู้ติดเชื้อบางราย อาจมีต่อมน้ำเหลืองตามตัวโตได้ โดยโตอยู่เป็นระยะเวลานาน เป็นเดือนขึ้นไป บางรายอาจคลำพบเอง หรือไปหาแพทย์แล้วแพทย์คลำพบ ต่อมน้ำเหลืองที่โตนี้

มีลักษณะเป็นเม็ดกลม แฉ่ง ๆ ขนาด 1-2 เซนติเมตร อยู่ใต้ผิวหนังบริเวณด้านข้างคอทั้งสองข้าง ข้างละหลายเม็ดขนานแนวเดียวกัน คล้ายแล้วคล้ายลูกประคำที่คอ ไม่เจ็บไม่แดง นอกจากที่คอ ยังอาจพบได้ที่รักแร้ และขาหนีบทั้งสองข้าง แต่ตอมน้ำเหลืองที่ขาหนีบมีความสำคัญน้อยกว่า ที่อื่น เพราะพบได้บ่อยในคนปกติทั่วไป ตอมน้ำเหลืองเหล่านี้จะเป็นที่พักช่วงแรกของไวรัสเอดส์ โดยไวรัสเอดส์จะแบ่งตัวอย่างมากในตอมน้ำเหลืองที่โตเหล่านี้

ระยะติดเชื้อโดยไม่มีอาการนี้ใช้เวลาแตกต่างกันเป็นราย ๆ ไป โดยทั่วไปจะใช้เวลาประมาณ 3-10 ปี

ระยะที่ 2 ระยะที่เริ่มมีอาการ หรือระยะที่มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ เป็นระยะที่คนไข้เริ่มมีอาการ แต่อาการยังไม่มากถึงกับจะเรียกว่า เป็นเอดส์เต็มขั้น อาการช่วงนี้อาจเป็นไข้เรื้อรัง น้ำหนักลด หรือท้องเสียเรื้อรัง โดยไม่ทราบสาเหตุ นอกจากนี้อาจมีเชื้อราในช่องปาก งูสวัด เริ่มในช่องปาก หรืออวัยวะเพศ ผื่นคันพุพองตามตัว

ระยะที่ 3 ระยะโรคเอดส์เต็มขั้น หรือที่ภาษาทางการแพทย์เรียกว่า โรคเอดส์ เป็นระยะที่ภูมิคุ้มกันของร่างกายเสียไปมากแล้ว ผู้ป่วยจะมีอาการของการติดเชื้อ จากพวกเชื้อฉวยโอกาสบ่อย ๆ และเป็นมะเร็งของผนังเส้นเลือดที่เรียกว่า แคโปซี ซาร์โคมา (Kaposi's Sarcoma) หรือเป็นมะเร็งของตอมน้ำเหลืองบางชนิด

การติดเชื้อฉวยโอกาส หมายถึง การติดเชื้อที่ปกติมีความรุนแรงต่ำ ไม่ก่อโรคในคนปกติ แต่ถ้าคนนั้นมีภูมิคุ้มกันต่ำลง เชื้อฉวยโอกาสนี้ก็จะเข้าสู่ร่างกาย ทำให้เกิดโรคขึ้นได้ เชื้อฉวยโอกาสที่พบบ่อยในบ้านเรา คือ เชื้อวัณโรค ซึ่งอาจทำให้เกิดวัณโรคที่ปอด ตอมน้ำเหลืองตับ หรือสมอง รองลงมา คือ เชื้อพยาธิที่ชื่อ นิวโมซิสติส คาริโนอี ซึ่งทำให้เกิดปอดบวมได้ ต่อมาเป็นเชื้อราชื่อ คริปโตคอคคัส ทำให้เยื่อสมองอักเสบ มีอาการไข้ ปวดศีรษะ ชื่นและอาเจียน นอกจากนี้ยังมีเชื้อฉวยโอกาสอีกหลายชนิด เช่น เชื้อพยาธิที่ทำให้ท้องเสียเรื้อรัง และเชื้อ cytomegalovirus (CMV) ที่อาจทำให้ตาบอด หรือที่เล่าได้ ทำให้ปวดท้องท้องเสีย และถ่ายเป็นเลือด ในภาคเหนือตอนบน มีเชื้อราพิเศษชนิดหนึ่งชื่อ เพนนิซิเลียม มาร์เนเฟอ มักทำให้เกิดเชื้อที่ผิวหนัง ตอมน้ำเหลืองโต และมีการติดเชื้อในกระแสโลหิต

นอกจากนี้คนไข้โรคเอดส์เต็มขั้น อาจมีอาการทางจิตประสาท โดยอาจมีอาการหลงลืม ก่อนวัยเนื่องจากสมองฝ่อ เพี้ยว หรือมีอาการของโรคจิต อาการชักกระตุกไม่รู้สึกตัว แขน ขา

ชาหรือไม่มีแรง หรือเป็นอัมพาตครึ่งท่อน บัสสาวะ อุจจาระไม่ออก ส่วนใหญ่ของคนที่เป็นโรคเอดส์เต็มขั้น จะตายภายใน 2-4 ปี โดยจะตายจากโรคติดเชื้อฉวยโอกาส

5. การวินิจฉัยโรคเอดส์

การตรวจหาภูมิคุ้มกันตาม ต่อเชื้อโรคเอดส์ในเลือดหรือสารคัดหลั่งที่ออกจากร่างกาย เป็นวิธีการวินิจฉัยโรคเอดส์เบื้องต้นที่นิยมในปัจจุบัน เนื่องจากตรวจได้ง่าย ราคาถูก มีความไวและความจำเพาะสูงถึงร้อยละ 95-99 วิธีที่นิยมมากที่สุด ได้แก่ ELISA (Enzyme - Linked Immunosorbent Assay) ถ้าพบผลบวกอย่างน้อย 2 ครั้ง ควรตรวจยืนยันผลโดยวิธี Western Blot หรือ Immunofluorescence แต่ถ้าผลเป็นลบ ควรตรวจอีกครั้งภายหลังตรวจครั้งนี้ 3-6 เดือน ก่อนเป็นอันผลว่า ไม่ได้ติดเชื้อโรคเอดส์ ในการมีผลคลุมเครืออาจตรวจยืนยันด้วยวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การตรวจนับเม็ดเลือดขาว จะพบว่าจำนวนเม็ดเลือดขาวลดลง การตรวจหาเอ็นไอวี ที่สามารถเปลี่ยน RNA ให้เป็น DNA หรือ เชื้อเอชไอวี เป็นต้น ซึ่งการตรวจพบเชื้อไวรัส และภูมิคุ้มกันตามในเลือดนั้น หลังจากได้รับเชื้อราว 2-6 สัปดาห์ ตรวจพบเชื้อไวรัสได้โดยการเพาะเลี้ยงเชื้อจากเซลล์เม็ดเลือดขาว หรือตรวจหาเอ็นไอวี หรือตรวจน้ำเลือด หลังจากที่ได้รับเชื้อราว 1 สัปดาห์ จะตรวจพบภูมิคุ้มกันตาม ผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่จะตรวจพบภูมิคุ้มกันตามได้ประมาณสัปดาห์ที่ 3-12 บางรายอาจมีการสร้างภูมิคุ้มกันช้า แต่เกือบทั้งหมดจะพบภูมิคุ้มกันตามในเวลา 6 เดือน ดังนั้นในผู้ติดเชื้อระยะแรกอาจมีเชื้อไวรัสแพร่สู่ผู้อื่นได้ แต่ตรวจไม่พบเชื้อเอชไอวี อยู่ยาวนานราว 1 สัปดาห์ เรียกว่า ระยะตรวจไม่พบเชื้อ ในการติดเชื้อโรคเอดส์ครั้งแรก เชื้อจะเพิ่มจำนวนค่อนข้างมาก ในระยะก่อนมีภูมิคุ้มกันตาม หลังจากนั้น ระบบภูมิคุ้มกันพยายามควบคุมให้เชื้อสงบอยู่ในร่างกาย อาจเพิ่มจำนวนไม่มาก ในระยะนี้บางคนจะเพาะเลี้ยงแยกเชื้อได้ การตรวจหาเชื้อเอชไอวี มักไม่ไวพอที่จะตรวจพบได้ แต่ส่วนใหญ่จะตรวจพบเป็น เมื่อใช้วิธีตรวจขยายเอ็นไอวี ที่เรียกว่า PCR (Polymerase Chain Reaction)

6. การรักษา

การรักษาโรคเอดส์ในปัจจุบัน มีวิธีการอยู่ 4 แนวทาง คือ

6.1 การรักษาโรคติดเชื้อหรือมะเร็งฉวยโอกาส

6.2 การวิจัยหยุดยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อโรคเอดส์ ที่ยอมรับว่าได้ผลขณะนี้ ได้แก่ AZT ซึ่งมีฤทธิ์ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ที่สามารถเปลี่ยน RNA ให้เป็น DNA มีผลข้างเคียงค่อนข้างมาก ได้แก่ คลื่นไส้ อาเจียน กัดเซาะกระดูก จำนวนเม็ดเลือดขาว และเกร็ดเลือดต่ำลง ยา Didanosine (ddI) และ Zalcitabine (ddC) ผลข้างเคียงคือ ตับอ่อนอักเสบ โรคเกี่ยวกับเส้นประสาทส่วนปลาย แต่มีราคาถูกกว่า AZT

6.3. การเสริมสร้างภาวะภูมิคุ้มกันของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษา ได้แก่ การปลูกถ่ายไขกระดูก และ เซลล์เม็ดเลือดขาว, Interleukin-2 , Thymopentin , Sodium Diethyldithio Carbamate (Imuthiol) ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการศึกษา

6.4. การรักษาสุขภาพทางจิตใจของผู้ป่วย และผลกระทบจากสังคม ควรให้บริการแนะแนวการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ และการให้สังคมสงเคราะห์

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า การรักษาในปัจจุบันเป็นการรักษาตามอาการ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มียารักษาโรคเอดส์ที่มีประสิทธิภาพ นักวิทยาศาสตร์ และแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ กำลังดำเนินการวิจัยค้นคว้าหาวิธีรักษา และป้องกันโรคเอดส์กันอยู่ทั่วโลก โดยการสนับสนุนขององค์การอนามัยโลก (WHO) ซึ่งแนวทางที่ทำการวิจัยค้นคว้ากันอยู่นั้น พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. การค้นคว้าหายาที่จะช่วยกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันโรค
2. การค้นคว้าหายาที่จะช่วยทำลาย หรือต่อต้านเชื้อโรคเอดส์
3. การค้นคว้าหาวัคซีนที่จะช่วยป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์

สถาบันและบริษัทที่พยายาม คิดค้นวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ มีทั้งใน สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส แคนาดา อังกฤษ สวิตเซอร์แลนด์ สวีเดน และญี่ปุ่น โดยเริ่มต้นจากการใช้สารเหล่านี้ ศึกษาในสัตว์ทดลอง และในหลอดทดลอง เมื่อได้ผลเป็นที่น่าพอใจ จะต้องผ่านการศึกษาคัดสอบในคนก่อนว่าปลอดภัย และให้ผลป้องกันโรคได้ ในขณะนี้ยังไม่มีวัคซีนตัวใดพิสูจน์ว่า ใช้ป้องกันโรคได้ผล ยังอยู่ในระยะศึกษาวิจัยทั้งสิ้น (จันทพงษ์ วะสี. 2537 : 16)

7 . การป้องกันโรคเอดส์

บุคคลทั่วไปสามารถป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ได้ ประพันธ์ ภานุภาค. (2539 : 23 - 26) ได้กล่าวถึง วิธีป้องกันโรคเอดส์ของประชาชนทั่วไป ดังต่อไปนี้

7.1 บุคคลทั่วไปควรมีความเข้าใจอย่างถูกต้อง เกี่ยวกับโรคเอดส์ว่าติดต่อกันได้อย่างไรและติดต่อกันได้อย่างไร เพื่อจะได้ไม่นำมาคิด และปฏิบัติกับตัวเอง เพื่อละเว้นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ เนื่องจากโรคเอดส์เป็นโรคที่ป้องกันได้ นอกจากนี้การที่รู้ว่าการเอดส์ไม่ติดต่อโดยวิธีใด จะช่วยลดความวิตกกังวลอันไม่จำเป็นเกี่ยวกับโรคเอดส์ อันจะนำไปสู่ความสงบเรียบร้อยของสังคม

7.2 สามภรรยาที่แต่งงานกันนาน ๆ ต้องรักษาความรัก และความซื่อสัตย์ต่อกัน อยู่กันและหาความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว โดยไม่นำตัวเองไปรับเชื้อ ไม่นำเชื้อมาแพร่ให้คู่ครอง ถ้าเกิดหลังคลอดนอกภรรยาต้องกล้าบอกความจริง ต้องรับผิดชอบโดยสมบูรณ์อย่างอนามัยเวลานอนกับภรรยา จนกว่าจะตรวจแล้วพบว่าไม่ติดเชื้อโรคเอดส์อย่างแน่นอน

7.3 พ่อแม่ควรอบรมสั่งสอนลูกชายไม่ให้ระรานผู้หญิงควราที่เกียรติ การหลอกลวงผู้หญิง การเที่ยวผู้หญิงเป็นสิ่งที่น่าละอาย การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสไม่ควรกระทำเพราะอาจมีท้องติดคามโรค และติดเอดส์ได้

7.4 พ่อแม่ควรสอนลูกสาวให้รู้จักพฤติกรรมทางเพศของผู้ชาย รู้จักวิธีหลีกเลี่ยงการกระทำที่เปิดโอกาสให้ผู้ชาย วิธีการปฏิเสธอย่างนุ่มนวลกับผู้ชาย เข้าใจเห็นโทษของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ต้องแนะนำว่าชายหญิงที่รักกันต้องซื่อสัตย์ต่อกัน ก่อนที่จะแต่งงานกันหรือมีเพศสัมพันธ์กัน ควรไปตรวจเอดส์ทั้งคู่อย่างน้อย 6 เดือน

7.5 พ่อแม่เฒ่าเฒ่าของประเทศไทย ต้องมีทัศนคติใหม่เกี่ยวกับการเลี้ยงดูลูกสาว เพื่อหวังพึ่งพาลูกสาวให้ครอบครัวช่วยเหลือการขาดลูกสาวเป็นพฤติกรรมที่น่าละอาย เท่ากับเป็นการส่งลูกสาวไปตายด้วยโรคเอดส์ ส่วนเด็กสาวต้องปลูกฝังความรู้สึกนึกคิดว่าการไปขายตัวเป็นสิ่งไม่ดี อาจประสบอันตรายถึงชีวิต มีทางตอบแทนบุญคุณพ่อแม่อีกหลายวิธี นอกเหนือจากการขายตัว

7.6 ต้องมีการสอนเพศศึกษาอย่างถูกต้องในโรงเรียน โดยเฉพาะแก่เด็กวัยรุ่น ก่อนอายุ 13-15 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เริ่มจะมีเพศสัมพันธ์ โดยถ้าจะให้ได้ประโยชน์ครอบคลุมเยาวชน กลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุดควรเริ่มสอนเพศศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ก่อนที่เด็กจะหันการ ศึกษาภาคบังคับ และควรสอนสิ่งอื่น ๆ รวมไปถึงด้วยตามวุฒิภาวะของเด็ก เช่น โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์และวิธีป้องกัน ประโยชน์ของการมีชีวิตร่วม ความต้องการทางเพศอันเป็นธรรมชาติของ มนุษย์และการตอบสนองที่ถูกต้อง ต้องมีการอบรมครูและพ่อแม่ให้มีความรู้ด้านเพศศึกษาที่จะสอน หรือให้ความรู้แก่ศิษย์และลูกหลานอย่างถูกต้อง

7.7 เพื่อนต้องช่วยเตือนเพื่อน ไม่ให้สาส์นทางเพศ อย่างทดลองยาเสพติด

7.8 ประชาชนทั่วไป ต้องช่วยกันถ่ายทอดความรู้เรื่องโรคเอดส์ไปสู่คนอื่น ๆ ให้ทุก คนตระหนักในสถานการณ์ และความจำเป็น ที่จะป้องกันตนเองและครอบครัวให้ปลอดภัยจากโรค เอดส์ สร้างหรือร่วมกิจกรรมกลุ่ม ที่จะเป็แรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ ถูกต้อง ในขณะที่เดียวกันก็มีความเข้าใจและเห็นใจผู้ติดเชื้อให้เขาอยู่กับครอบครัวและสังคมได้อย่าง บกดีสุขเพราะโรคเอดส์ไม่ได้ติดต่อกันง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน ผู้ติดเชื้อจึงไม่ได้เป็นอันตรายกับ ใคร ถ้าไม่ไปร่วมเพศ หรือใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น

7.9 ผู้ประกอบการทุกสาขาที่ทำงานเกี่ยวกับการใช้ของมีคมเช่น แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล ช่างเสริมสวย ช่างตัดผมชาย คนรับจ้างสัก หรือเจาะหู ควรมีมาตรการในการใช้ของ มีคมให้สะอาด ปลอดภัยจากเชื้อโรคเอดส์ โดยถือว่าเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกัน

โรคเอดส์เป็นโรคร้ายแรง ปัจจุบันยังไม่มียาหรือวัคซีนที่ได้ผลในการรักษา หรือป้องกัน ดังนั้นการป้องกันที่ดีที่สุด คือ การทำให้ประชาชนทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างถูกต้อง ทั้งในด้านสาเหตุ การแพร่ระบาด อาการของโรค การรักษา และการป้องกันเพื่อที่ประชาชนจะได้ ประพฤติปฏิบัติมาพัฒนาตนเองติดเชื้อโรคเอดส์ โรคเอดส์เป็นโรคที่ป้องกันได้ขึ้นอยู่กับการกระทำของ ตนเอง ไม่ควรตื่นกลัวโรคเอดส์จนไร้เหตุผล โรคเอดส์ไม่ได้ติดต่อกันง่าย ๆ คนที่ติดเชื้อโรคเอดส์ ไม่เป็นภัยต่อใคร ถ้าไม่ไปร่วมเพศหรือใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น ควรให้ความสงสาร และเห็นใจ ผู้ที่เป็นโรคเอดส์ จะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมดำเนินไปอย่าง เป็นสุข

นโยบายและแผนของรัฐเกี่ยวกับปัญหาโรคเอดส์

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญ ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ ดังปรากฏในแผนแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีสมัยปัจจุบันของพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2539 โดยกล่าวถึงเรื่องนี้ในนโยบายด้านสังคม ข้อ 6.3.4 ความว่า เร่งรัดการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในกลุ่มเสี่ยงทุกกลุ่ม และดูแลรักษาและพัฒนาศักยภาพของผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชน ให้รู้จักการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2539 : 22 - 23)

1. แผนป้องกันและแก้ไขปัญหโรคเอดส์แห่งชาติ

คณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ โดยความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหโรคเอดส์แห่งชาติ (พ.ศ.2540 - 2544) ขึ้นภายใต้กรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 มีสาระสำคัญ ดังนี้

แผนป้องกันและแก้ไขปัญหโรคเอดส์แห่งชาติ (พ.ศ.2540 - 2544) มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อป้องกัน และลดปัญหาการแพร่ระบาดของเอดส์ รวมถึงการลดผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และสุขภาพของประชาชนจากการแพร่ระบาดของเอดส์ ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับชาติ ประชาชนทั่วไปมีการติดเชื้อรายใหม่ลดลง มาตรการที่นำมาใช้ เน้นการทำให้สังคมไทยมีสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการดำเนินการแก้ไขและควบคุมปัญหโรคเอดส์ประการหนึ่ง กับเน้นการทำให้ คน ครอบครัว ชุมชน และระบบเศรษฐกิจไทย มีศักยภาพในการลด และขจัดปัญหาอันเนื่องมาจาก การแพร่ระบาดของเอดส์อีกประการหนึ่ง

เพื่อให้การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหโรคเอดส์แห่งชาติเป็นไปตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ คณะกรรมการควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ จึงได้กำหนด ยุทธศาสตร์และจุดเน้นในแต่ละยุทธศาสตร์ในการดำเนินการดังนี้

1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพคน ครอบครัว และชุมชนเพื่อป้องกันปัญหโรคเอดส์ เน้นการพัฒนาศักยภาพคน สถาบันครอบครัว และชุมชน ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหโรคเอดส์ โดยเฉพาะการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ตระหนักต่อปัญหโรคเอดส์ มีการ

ช่วยเหลือเกื้อกูล มีการจรรโลงวัฒนธรรมชุมชน และวิถีชีวิตที่สามารถป้องกันปัญหาเอดส์ ยุติ ค่านิยมที่ไม่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเฝื่อนวณำเข้าสู่สถานการณั ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ อาทิ การซื้อ-ขายบริการทางเพศ การมีโรสภณิเต็กานชุมชน การขายลูก และส่อลงเวยวชนสู่ ธุรกิจบริการทางเพศ และการดื่มสุรา เป็นต้น

1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสภาพแวดล้อมสังคม ำให้เื้อต่อการป้องกัน และแก้ำช ปัญหาเอดส์ เน้นเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม ที่เื้อต่อการสร้างศักยภาพ ในการ ป้องกัน และการแก้ำชปัญหาเอดส์ โดยส่งเสริมและพัฒนากการประกอบธุรกิจที่ไม่ทำลาย วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชน ำให้ผู้ด้อยโอกาสได้มีรายำได้เพียงพอเลี้ยงตัวเองและครอบครัว มีความมั่นคง ในอาชีพ โดยไม่ต้องอพยพย้ายถิ่น สร้างจิตสำนึกให้ผู้ประกอบการและนายจ้าง ได้ตระหนักถึง ความสำคัญของการขยายโอกาส ำให้พนักงานและลูกจ้างได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเองใน การป้องกันแก้ำชปัญหาเอดส์ควบคู่ไปกับการสนับสนุนให้ ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ผู้ป่วยเอดส์ และ ครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

นอกจากนี้ การสร้างสภาพแวดล้อมในสังคมยังครอบคลุมถึง การำให้ข้อมูลข่าวสารที่มี คุณภาพ ผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ และสร้างโอกาสให้คนในทุกระดับชั้น รวมทั้งที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ทั่วไกล มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างทั่วถึง อีกทั้งการจัดสถานที่พักผ่อน หย่อนใจในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวนสาธารณะ สนามกีฬา สวนสนุก สวนสัตว์ ฯลฯ เพื่อเป็นทาง เสื่อในการพักผ่อนหย่อนใจแก่ประชาชน แทนการไปแสวงหาที่เฝื่อนวณแหล่งเรื่งรมย์ ผับ ดิสโกเธค คาราโอเกะ เป็นต้น

1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมจิตวิทยา ำให้ผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์ อยู่ใน สังคมอย่างปกติสุข เน้นการำใช้กระบวนการทางสังคมจิตวิทยาให้บุคคลรอบข้าง และสังคมมีความ เข้าใจ ยอมรับผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยเอดส์ และครอบครัว โดยไม่มีการรังเกียจสามารถอยู่ร่วมกันใน สังคมอย่างปกติสุข รวมทั้งำให้การคุ้มครองสิทธิประโยชน์ผู้ป่วยผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ และครอบครัว ในด้านต่าง ๆ อาทิ ในการเข้าศึกษา การประกอบอาชีพ และที่อยู่อาศัย เป็นต้น

1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาบริการพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ ในการป้องกันและ แก้ำชปัญหาเอดส์ เน้นการพัฒนาบริการพื้นฐานทางสังคม ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้ และ กระบวนการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยน

คำนิยมและพฤติกรรมเสี่ยง ระบบความมั่นคงทางสังคมและสวัสดิการสังคม เพื่อการดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ ๖. ให้การดูแลเด็กกำพร้า และการจัดให้มีบริการ ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ในหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นต้น

1.5 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสุขภาพ และบริการทางการแพทย์ ในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเอดส์ เน้นใช้กระบวนการจัดการบริการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของ เชื้อโรคเอดส์ สร้างศักยภาพของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ในการดูแลสุขภาพของตนเองคงความ เป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรงไว้ให้ยาวนานที่สุด รวมทั้งจัดระบบบริการทางการแพทย์ ที่เหมาะสมแก่ ผู้เจ็บป่วยด้วยโรคเอดส์ หรือโรคแทรกซ้อนฉวยโอกาสควบคู่ไปกับการสร้างศักยภาพของครอบครัว และชุมชนให้สามารถดูแลสุขภาพสมาชิกในยามเจ็บป่วยได้

1.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิปัญญาและการวิจัย เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหามาเอดส์ เน้นการทบทวน สังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัยที่มีอยู่ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมา ประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้และ ประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ร่วมกับนานาชาติ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่รองรับ เทคโนโลยี ซึ่งสำคัญต่อการควบคุม และป้องกันโรคเอดส์

1.7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือต่างประเทศ เพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหามาเอดส์ เน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาค ในการป้องกัน และแก้ปัญหามาเอดส์ ร่วมกัน การแลกเปลี่ยน การประเมินเทคโนโลยี และวิทยาการในการป้องกัน และแก้ไข ปัญหามาเอดส์กับนานาชาติ ตลอดจนเป็นแนวทางในการประสานการใช้ทรัพยากรที่ได้รับ ผ่านความ ร่วมมือระหว่างประเทศ ๖. ให้สอดคล้องกับทิศทางของแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหามาเอดส์แห่งชาติ

1.8 ยุทธศาสตร์การพัฒนากลไกการบริหารจัดการเพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหามาเอดส์จุดเน้นของยุทธศาสตร์นี้ คือ การเสนอแนวทางในการบริหารจัดการแบบองค์รวมทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อให้แผนงาน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามาเอดส์ของประเทศเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อปรด้วยประสิทธิภาพสูงสุด

2. แผนป้องกันและแก้ไขปัญหามาเอดส์

เนื่องจากปัญหาการติดเชื้อโรคเอดส์ มีความเกี่ยวเนื่องกับพฤติกรรมเสี่ยงที่สามารถ ลดเว้นหรือป้องกันได้ คณะอนุกรรมการการศึกษาเพื่อควบคุมปัญหามาเอดส์ จึงได้จัดทำแผนป้องกัน

ป้องกันและแก้ไขปัญหาคเอดส์ (พ.ศ. 2540–2544) เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาคเอดส์สำหรับเยาวชนเพื่อปลูกฝังความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมของเยาวชน มุ่งใช้กระบวนการฝึกอบรมทักษะชีวิต เพื่อส่งเสริมศักยภาพของเยาวชนในการคิด และตัดสินใจเลือกพฤติกรรมที่ไม่เป็นภัยแก่ตนเอง เป็นทางดำเนินชีวิตประจำวันของตน ซึ่งพอสรุปเป็นสาระสำคัญได้ดังนี้

2.1 แนวนโยบายของแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาคเอดส์ ได้กำหนดห้องศกรทั้งภาครัฐและเอกชนดำเนินการดังนี้

2.1.1 เร่งพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งใน และนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การเลือกพฤติกรรมที่ปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคคเอดส์ มีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคเอดส์และความตระหนักในภัยอันตรายของคเอดส์

2.1.2 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพ มีความพร้อมที่จะจัดฝึกทักษะชีวิต ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมป้องกันคเอดส์แก่เยาวชน และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยโอกาส และกระบวนการทางการศึกษาที่มีอยู่

2.1.3 พัฒนาหลักสูตรโดยแทรกกระบวนการฝึกทักษะชีวิต พร้อมความรู้ใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้ตระหนักถึงภัยอันตรายของคเอดส์ และความจำเป็นที่จะต้องป้องกันการติดเชื้อ

2.1.4 พัฒนาสื่อที่มีคุณภาพเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และสนับสนุนให้มีความหลากหลายเพื่อเพิ่มทางเลือกสำหรับ ครู อาจารย์ และนักเรียน นักศึกษา ที่จะนำไปใช้และเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย

2.1.5 พัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งในสถานศึกษาและในชุมชนให้มีสภาพปลอดภัย รมเป็นเหมาะสำหรับการเจริญเติบโต และพัฒนาของเยาวชน อย่างมีคุณภาพ

2.1.6 ส่งเสริมความร่วมมืออย่างใกล้ชิด ระหว่างสถาบันการศึกษากับองค์กรชุมชน ในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาคเอดส์ของชุมชน และของสถานศึกษา

2.2 จุดมุ่งหมายของแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาคเอดส์

2.2.1 เพื่อให้เยาวชนและนักเรียนนักศึกษา ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ตลอดจนเรียนรู้วิธีการที่ถูกต้องในการป้องกันการติดเชื้อ

2.2.2 เพื่อสร้างแรงจูงใจ และเหตุผลในการงดเว้น ลด หรือเลิก การกระทำพฤติกรรมเสี่ยง

2.2.3 เพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันเอดส์ และการอยู่ ร่วมสังคมกับผู้ติดเชื้อ

2.2.4 ปลูกฝังความคิดวิจารณ์อย่างถูกต้อง และความเป็นตัวของตัวเอง และฝึกรอบรมาให้เยาวชนมีความยั่งยืน

2.2.5 เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา มีทักษะในการแสดงความคิดเห็น และ แสดงจุดยืนของตนเองได้

2.2.6 เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ตระหนักถึงความเสี่ยงภัยที่เกิดขึ้นจาก ค่านิยมที่ไม่ถูกต้องโดยเฉพาะการซื้อขายบริการทางเพศ การซื้อขายบริการโสเภณีเด็ก การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่รับผิดชอบ และการใช้สุราเป็นสื่อในการทำกิจกรรม

2.3 ยุทธศาสตร์ของแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ : เพื่อให้สามารถดำเนินงาน บรรลุตามจุดมุ่งหมายข้างต้นสมควรจำแนกกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแกน ใต้แก่ เยาวชน นักเรียน และนักศึกษา ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน กลุ่มสนับสนุน ใต้แก่ ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง บิดามารดา กลุ่มชุมชนและสื่อมวลชน

ตามยุทธศาสตร์นี้ การดำเนินการทำให้เกิดผลต่อพฤติกรรมของเยาวชนอันเป็นเป้าหมาย กลุ่มแกนนั้น จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายสนับสนุนด้วย จึงได้กำหนดจุดเน้นของ กิจกรรมป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์ไว้ ดังนี้

2.3.1 จัดฝึกอบรมให้ความรู้ ใต้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตน เพื่อการ ป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และให้มีการฝึกทักษะชีวิตที่จำเป็นด้วย

2.3.2 พัฒนาระบบการเรียนการสอน และกิจกรรมร่วมหลักสูตร ใน การสอนและการอบรมต่าง ๆ ใต้ให้นักเรียน นักศึกษา และผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมมากขึ้น เพื่อให้มี โอกาสฝึกทักษะชีวิตที่จำเป็นตามสภาพของบทเรียน และกิจกรรมนั้น ๆ

2.3.3 พัฒนาวิทยากร ครู และบุคลากรทางการศึกษาใต้มีความรู้ และตระหนัก ในปัญหาเอดส์ใต้ขีดความสามารถในการฝึกอบรม ใต้ความรู้ ใต้คำปรึกษาและฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับ นักเรียน นักศึกษา และเยาวชนทั่วไปในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง

2.2.4 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อสอดคล้องกระบวนการฝึกทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับเยาวชน เพื่อการป้องกันพฤติกรรมเบี่ยงเบน

2.2.5 พัฒนาสื่อประกอบการเรียนการสอน อาทิ หนังสือแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ และชุดฝึกทักษะต่าง ๆ ที่เหมาะสม สำหรับนักเรียนนักศึกษา ในแต่ละระดับ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อการรณรงค์กระตุ้นเตือนให้ตระหนักในภาวะเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ด้วย

2.2.6 พัฒนาสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาให้มีความร่มรื่น เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาได้เรียนอย่างมีความสุข ในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ

2.2.7 ส่งเสริมให้สถานศึกษา เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาเอดส์แก่ชุมชนในท้องถิ่น

2.2.8 ส่งเสริมให้สถานศึกษา ให้ความร่วมมือกับองค์กร ชุมชนในท้องถิ่น เพื่อดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์ ตลอดจนการพัฒนาชุมชน ให้เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของเยาวชน

2.2.9 ส่งเสริมให้มีการประสานแผน และการปฏิบัติของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน และให้หน่วยปฏิบัติได้รับสนับสนุนทางวิชาการอย่างกว้างขวางเพียงพอ

จากนโยบายและแผนของรัฐ เกี่ยวกับปัญหาโรคเอดส์นั้นพอสรุปได้ว่า เน้นการควบคุม ป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในกลุ่มเสี่ยงทุกกลุ่ม และให้การดูแลรักษา ให้ความศึกษา โดยการพัฒนา ศักยภาพของบุคคล และชุมชนให้รู้จักป้องกัน แก้ไขปัญหา และเลือกพฤติกรรมที่ถูกต้องด้วยตนเอง

บทบาทของกรมการศึกษานอกโรงเรียนในการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

กรมการศึกษานอกโรงเรียน จัดเป็นหน่วยงานที่สามารถให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่กลุ่มเป้าหมายที่อยู่นอกระบบโรงเรียนได้เป็นอย่างดี โดยพิจารณาจากบทบาทหน้าที่ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่รับผิดชอบในการให้ความรู้ 3 ลักษณะ คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ม.ป.ป. : 18 - 20)

1. ให้ความรู้ในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (สายสามัญ)
2. ให้ความรู้ในการจัดการศึกษาด้านอาชีพ
3. ให้ความรู้ในการจัดการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ

งานการดำเนินงานที่ผ่านมา กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้พยายามอย่างยิ่งที่จะ

สอดแทรกเนื้อหาวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายเข้าไปในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่ โดยพยายามหาวิธีที่จะสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ไปสู่ประชาชนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่ดำเนินการในพื้นที่เป็นเครื่องมือ ซึ่งจากการวิเคราะห์กิจกรรมของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่ดำเนินการในปัจจุบัน พบว่า สามารถสอดแทรกเนื้อหาความรู้เรื่องโรคเอดส์เข้าไปในทุกกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้พื้นฐาน คือ การจัดการศึกษาต่อเนื่องสายสามัญในระดับต่าง ๆ ในกิจกรรมนี้สามารถสอดแทรกเนื้อหาลงไปไว้ในหลักสูตร หรือเพิ่มเติมเนื้อหาเข้าไปในเรื่องโรคติดต่อที่ร้ายแรง ส่วนในด้านการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพก็สามารถสอดแทรกไปได้ในส่วนที่เป็นเรื่องของการส่งเสริมคุณภาพชีวิต และสำหรับการจัดการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการนั้น สามารถทำได้ในลักษณะของการให้บริการทางด้านข่าวสารข้อมูลสามารถสอดแทรกเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ไว้ในสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ แผ่นลิขิต โปสเตอร์ หนังสือพิมพ์พาดหัว สื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนและสื่ออื่น ๆ โดยทำในลักษณะของการบรรยาย นอกจานี้ยังสามารถอาศัยช่องทางการเผยแพร่ความรู้ โดยผ่านสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ไปด้วยเช่นกัน

ตัวอย่างเทคนิคการนำเสนอความรู้เรื่องโรคเอดส์ โดยผ่านกิจกรรมกรมการศึกษานอกโรงเรียนมีดังนี้ คือ

1. การนำเสนอโดยวิธีการจัดนิทรรศการ เป็นเทคนิควิธีการที่จะทำให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้มีประสบการณ์จากการฟัง การดู และการจับต้องด้วยตนเอง สามารถนำเสนอ ได้ 3 รูปแบบ คือ แบบถาวร แบบชั่วคราว และแบบเคลื่อนที่

2. การนำเสนอด้วยการจัดรายการวิทยุท้องถิ่น เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวและเนื้อหาสาระที่น่าสนใจให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในชนบท โดยใช้สถานีวิทยุที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ซึ่งสามารถกำหนดเวลาในการออกอากาศ ให้ตรงกับสภาพที่เหมาะสมกับความพร้อมของ กลุ่มเป้าหมายได้ วิธีการนำเสนอสามารถทำได้หลายรูปแบบ คือ การโต้ตอบจดหมาย การโต้ตอบทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์ ฯลฯ

3. การนำเสนอด้วยบทบาทสมมติหรือเกมส์ต่าง ๆ หรือกรณีตัวอย่าง สามารถนำไปใช้สอดแทรกในการจัดการเรียนการสอนที่มีหลักสูตร หรือในการจัดการฝึกอบรมโครงการต่าง ๆ ที่มีการรวมกลุ่มประชาชนและมีผู้นำแบบผู้ดำเนินการ

4. การนำเสนอด้วยวิธีการประชุมชาวบ้าน เป็นการนัดหมายเพื่อพบปะพูดคุย และแจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ให้ชาวบ้านทราบอย่างเป็นทางการ โดยกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะประชุมกันแต่ละครั้งไว้

5. การนำเสนอโดยการใช้หอกระจายข่าว ซึ่งเป็นสถานที่ประกาศ ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งเรื่องราวความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่ประสงค์จะให้ชาวบ้านได้รับรู้อย่างทั่วถึง ปัจจุบันทุกหมู่บ้านจะมีหอกระจายข่าวหรือเสียงตามสาย ซึ่งมีคณะกรรมการหมู่บ้านทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลการเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคเอดส์ โดยผ่านหอกระจายข่าวจึงสามารถทำได้อย่างทั่วถึง

6. การนำเสนอโดยการใช้ป้ายนิเทศ ซึ่งมีอยู่ในชุมชน สามารถดำเนินการได้โดยประสานงานกับองค์กรและคณะกรรมการหมู่บ้านโดยสามารถนำความรู้เรื่องโรคเอดส์ในกระดาษข่าวหรือป้ายนิเทศมาเป็นหัวข้อในการสนทนา หรือตั้งประเด็นในการอภิปรายได้ด้วย

7. การนำเสนอโดยวิธีการให้คำปรึกษา คือ ใช้วิธีการพูดคุยสนทนา เพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้ไม่รู้ ในกรณีนี้สามารถทำได้ โดยการสร้างอาสาสมัครเป็นการสร้างทัศนคติ แนะนำวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง และให้คำแนะนำแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ ตลอดจนผู้ใกล้ชิดถึงวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเหมาะสม

8. การนำเสนอโดยการใช้หนังสือพิมพ์ชาวบ้าน เป็นการให้ข่าวสาร ความรู้ และประชาสัมพันธ์ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้รับข่าวสารหรือผู้อ่านโดยไม่จำกัดเพศหรือระดับการศึกษา

9. การนำเสนอโดยการใช้สื่อและการละเล่นพื้นบ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ชาวบ้านจัดขึ้นเนื่องในโอกาสต่าง ๆ เพื่อความสนุกเพลิดเพลิน เป็นการถ่ายทอดขนบธรรมเนียม ประเพณีจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ดังนั้นการสอดแทรกเนื้อหาความรู้ไว้ในกิจกรรมเหล่านี้จะทำให้ได้รับความสนใจจากประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นอย่างยิ่ง

ปัจจุบันกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้พยายามนำวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้นมารวบรวมไว้ในชุดวิชาเรื่องโรคเอดส์ โดยจะได้มีการนำเสนอในด้านสาระ ความรู้ ที่เป็น

ปัจจุบัน ชี้นำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม การคิดวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดให้ การอภิปรายและการบันทึกข้อสรุปต่าง ๆ ตลอดจนการใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดี การวิเคราะห์วิจารณ์ การสอดแทรกเนื้อหาความรู้ ซึ่งคาดว่าจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่มีคุณค่า และมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาคาใจของโรคเอดส์ได้ส่วนหนึ่ง

นอกจากการดำเนินงานในลักษณะของการสอดแทรกความรู้ ในเรื่องโรคเอดส์ไว้ในกิจกรรมของกรมการศึกษานอกโรงเรียนแล้ว กรมการศึกษานอกโรงเรียนยังดำเนินการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในลักษณะการส่งเสริม สนับสนุนการเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคเอดส์ด้วย เช่น การเข้าประชุม ร่วมวางแผน ร่วมผลิต ร่วมติดตามผล และร่วมประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าทั้งงานวิจัยในประเทศ และต่างประเทศ พบว่ามีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

เทพม เมืองแมน (2532 : 59) ทำการศึกษาเรื่องความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติตนของกลุ่มผู้มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ ได้แก่ กลุ่มผู้เสพยาเสพติด กลุ่มชายบริการอาชีพพิเศษ กลุ่มหญิงบริการอาชีพพิเศษ จำนวน 700 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้และทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์อยู่ในระดับค่อนข้างดี แต่การปฏิบัติจัดอยู่ในระดับปานกลางมีเพียงร้อยละ 13 เท่านั้น ที่มีการปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ พบว่าความรู้กับทัศนคติมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สูงมาก แต่การปฏิบัติกลับไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้และทัศนคติ

จินตนา เหลืองสุวาลัย (2534) ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ และเจตคติต่อโรคกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ของวัยรุ่นในชุมชนแออัดแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-21 ปี ที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดบางซื่อ

จำนวน 200 คน พบว่า การรับรู้ต่อโรคเอดส์ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม การป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ส่วนเจตคติต่อโรคเอดส์ เพศและสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์ ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ โดยที่วัยรุ่นที่มีเจตคติไม่ดีต่อโรคเอดส์จะถอยหนี จากสถานการณ์ หรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรคเอดส์ เพศชายจะมีพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ต่ำกว่าเพศหญิง และพบว่า เพศ การศึกษา เจตคติต่อโรคเอดส์ อายุ และการรับรู้ต่อโรคเอดส์ เป็นกลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุด สามารถรวมทำนาย พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ได้ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริวรรณ หาญวีรกุล (2534) ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติ เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิง จำนวน 450 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความรู้ เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง มีความรู้แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษามีความรู้ดีกว่านักศึกษาหญิง ในด้านเจตคติ พบว่า นักศึกษามีเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีเจตคติไม่แตกต่างกัน และด้านการปฏิบัติพบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี

สุนนท์ รัตนรังสิกุล (2534 : 79) ทำการศึกษาเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของ นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยศึกษาจากนักศึกษาระดับปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 3,681 คน เป็นชาย 2,910 คน เป็นหญิง 771 คน ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัย พลศึกษาอยู่ในระดับดี นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิงมีการรับรู้ด้านเจตคติและการปฏิบัติ เกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาหญิงมีเจตคติดีกว่านักศึกษ ชาย ส่วนการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ นักศึกษาชายดีกว่านักศึกษาหญิง นักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงมีการรับรู้ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน

วิริยะ เกาเจริญ และคนอื่น ๆ (2535 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องความรู้ เจตคติและทักษะในการป้องกันโรคเอดส์ ของชาวบ้านอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จาก กลุ่มตัวอย่างจำนวน 216 คน พบว่าชาวบ้านร้อยละ 80.00 มีความรู้ทั่วไปและทักษะการป้องกันตัว

เกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ดี โดยมีแหล่งความรู้ที่ได้รับจากการประชาสัมพันธ์ ของรัฐบาลทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อย่างต่อเนื่อง กล่าวคือทราบว่าเป็นโรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัส รักษาไม่หาย สามารถติดต่อกันได้ทางเข็มฉีดยา และการมีเพศสัมพันธ์ แต่เมื่อถามถึงความรู้ที่ลึกลงไป เช่น ยุงสามารถนำเชื้อเอดส์ได้หรือไม่ ว่ายุงนำสละเดียวกันติดต่อกันได้หรือไม่ ชาวบ้านยังมีความรู้ไม่ถูกต้อง ส่วนเรื่องเจตคติและพฤติกรรมของชาวบ้าน ร้อยละ 30.00 มีเจตคติที่ไม่ดีต่อผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ที่เป็นบุคคลในครอบครัว ร้อยละ 40.00 มีเจตคติไม่ดีต่อบุคคลอื่น ร้อยละ 60.00 ยังเห็นว่าเอดส์เป็นเรื่องไกลตัว ถ้าคนมาชักกลุ่มเสี่ยงแล้วไม่มีความจำเป็นที่จะต้องระมัดระวังตัวแต่อย่างใด จึงไม่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีคำแนะนำเอาความรู้ที่ได้รับไปคิดและปฏิบัติเท่าที่ควร

บทสรุป เสรีรัตนนคร, สุดารัตน์ เนเรนทร์พิทักษ์ และพรพิมล บัวงาม (2537 : บทคัดย่อ) ทบทวนการศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติของประชาชนกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่มีต่อโรคเอดส์ ในอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 409 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างแยกเป็นเพศชาย 203 คน คิดเป็นร้อยละ 56.20 เพศหญิง 179 คน คิดเป็นร้อยละ 43.80 มีอายุระหว่าง 15 ถึง 69 ปี มีอายุเฉลี่ย 32 ปี แยกเป็นกลุ่มอาชีพต่าง ๆ คือ รับราชการและรัฐวิสาหกิจ 149 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.40 เกษตรกรรมและรับจ้าง 180 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.00 นักเรียน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.60 ระดับคะแนนเฉลี่ย ความรู้ และทัศนคติของกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี กลุ่มอายุและเพศมีระดับคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาและอาชีพมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า กลุ่มอาชีพนักเรียนมีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด กลุ่มอาชีพเกษตรกรรมมีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด การวิเคราะห์รายข้อพบว่าในด้านความรู้ที่ยังไม่ถูกต้องคือ เห็นว่ายุงกัดหรือแมลงดูดเลือด การอยู่รวมบ้านเดียวกันทำให้ติดโรคเอดส์ (ร้อยละ 38.60) ในด้านทัศนคติที่ยังไม่ถูกต้อง เห็นว่าการบริจาคเลือดให้โรงพยาบาลอาจติดโรคเอดส์ได้ การาร้างอย่างอนามัยป้องกันโรคเอดส์ได้ร้อยละ 100 ผู้ติดเชื้อเอดส์ควรแยกตัวออกจากสังคม (ประมาณร้อยละ 30.00-40.00) ความคิดเห็นในการหยุดยั้งไวรัสเอดส์ของผู้ชายจะทำให้การแพร่เชื้อโรคเอดส์น้อยลง ตามลักษณะเพศมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายไม่เห็นด้วยมากกว่าเพศหญิง แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมากที่สุดคือวิทยุและโทรทัศน์ (ร้อยละ 78.60) จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 24.00)

ศิริวรรณ อานันท์สิทธิ์ (2539 : บทคัดย่อ) ท้าการศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทชั้นเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 348 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ใน ระดับค่อนข้างดี และมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์อยู่ในระดับสูง นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และแหล่งความรู้ที่ได้รับต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และแหล่งความรู้ที่ ได้รับต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ไพรัช เดสมอนด์ และคูกูลคา (Price, Desmond and Kukulka. 1985 : 107 - 109) ท้าการศึกษาเรื่อง ความเข้าใจ และไม่เข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียน มัธยมศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน เป็นนักเรียนชาย 118 คน นักเรียนหญิง 132 คน มีอายุระหว่าง 16 - 19 ปี พบว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างจำกัด นักเรียนชาย มีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากกว่านักเรียนหญิง แต่นักเรียนส่วนใหญ่มารู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับ โรคเอดส์ แหล่งข้อมูลข่าวสาร ที่นักเรียนได้รับเกี่ยวกับโรคเอดส์คือ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสือวารสารและวิทยุ ส่วนโรงเรียนเป็นแหล่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์น้อยที่สุด

ราล์ฟ และคนอื่น ๆ (Ralph and others. 1986 : 1443 - 1445) ท้าการศึกษาเรื่องทัศนคติและความเชื่อเกี่ยวกับโรคเอดส์ของวัยรุ่นในซานฟรานซิสโก จาก กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,326 คน มีอายุระหว่าง 14 - 18 ปี พบว่าร้อยละ 92.00 มีความรู้ว่ โรคเอดส์สามารถติดต่อได้โดยทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 60.00 เท่านั้นที่รู้ว่าการใช้ถุงยางอนามัย ช่วยลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ ร้อยละ 68.00 รู้ว่าการสัมผัสโดยการจับมือไม่สามารถ ท้าให้ติดเชื้อโรคเอดส์ได้ และพบว่า กลุ่มนักเรียนวัยรุ่นมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์น้อยมาก คือ มีเพียงร้อยละ 25.30 ที่รู้ว่าขณะนี้ ยังไม่มีวัคซีนรักษาโรคเอดส์ได้ และร้อยละ 36.80

ตอบว่าโรคเอดส์สามารถรักษาให้หายได้ถ้ารักษาในระยะเริ่มแรก ส่วนด้านทัศนคติและความเชื่อนั้น ร้อยละ 73.70 มีความกลัวที่จะเป็นโรคเอดส์ และร้อยละ 73.30 มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการสัมผัส หรือถูกฉีดยาที่เป็นโรค

แอลลาร์ด (Allard. 1989 : 448 - 452) ทำการศึกษาเรื่องความรู้ เรื่องโรคเอดส์ ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,072 คน มีอายุอยู่ระหว่าง 18 - 65 ปี ที่อาศัยอยู่ในมอนทรีออล พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 98.60 เคยได้ยินเกี่ยวกับโรคเอดส์ ร้อยละ 81.00 มีความรู้เกี่ยวกับการติดต่อของโรค ก่อนข้างสูง แต่มีความรู้เกี่ยวกับกลุ่มเสี่ยง และอาการของโรคค่อนข้างต่ำ ส่วนแบบแผนความเชื่อ ด้านสุขภาพ พบว่าเพศหญิงมีแรงจูงใจด้านสุขภาพทั่วไปสูงกว่าเพศชาย สถานภาพสมรส โสด มีการรับรู้ต่อความเสี่ยงของการเกิดโรคเอดส์สูงกว่าสถานภาพสมรสอยู่ ระดับการศึกษาสูง มีการรับรู้ถึง ประโยชน์ของการป้องกันโรคเอดส์มากกว่าระดับการศึกษาต่ำ

ออลัน และคนอื่น ๆ (Alan and others. 1989 : 139 - 145) ทำการศึกษา เรื่อง ความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเยาวชนแคนาดาทั้งในและนอกสถานศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 38,000 คน พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่สามารถนิยามคำว่าโรคเอดส์ได้ถูกต้อง มีความรู้เกี่ยวกับการติดต่อของโรคเอดส์ แต่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ยังไม่ดีพอ เยาวชน มีความกังวลใจเกี่ยวกับโรคเอดส์มาก แต่ไม่ได้ส่งผลให้เปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์

ซีเกล และคนอื่น ๆ (Siegel and others. 1991) ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเมือง จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,967 คน อายุเฉลี่ย 11-16 ปี ร้อยละ 48.00 เป็นชาย ร้อยละ 33.00 เป็นชาวเอเชีย ร้อยละ 31.00 เป็นชาวแอฟริกัน-อเมริกัน ร้อยละ 24.00 เป็นชาวลาวติน และ ร้อยละ 5.00 เป็นชาวผิวขาว ชาวแอฟริกัน - อเมริกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์มากกว่าชาว เอเชีย ชาวลาวตินและชาวผิวขาว เด็กนักเรียนส่วนใหญ่ ต้องการได้รับการสอน เกี่ยวกับ โรคเอดส์ในโรงเรียน ซึ่งนักเรียนยังมีความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับสาเหตุ และการติดต่อของ โรคเอดส์ โดยเชื่อว่า นักเรียนที่เป็นโรคเอดส์ไม่ควรเรียนร่วมโรงเรียนเดียวกับนักเรียนปกติ

นักเรียนบางส่วนมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศสัมพันธ์ ติดเหล้า และยาเสพติด เพศชายมีความเสี่ยงสูงกว่าเพศหญิง ด้านเพศสัมพันธ์ มีความเชื่อว่าการเสียดังอย่างอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ เพื่อป้องกันโรคเอดส์ แสดงให้เห็นว่าควรมีการให้ความรู้ในเรื่องอันตรายและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์แก่นักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ ดังกล่าวข้างต้น พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ หากการศึกษากับกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายจนถึงวัยผู้ใหญ่ และกลุ่มบุคคลที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์สูง ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดีพอควรแต่ยังมีความรู้และความเชื่อบางอย่างผิด ๆ ได้แก่ สาเหตุและวิธีการป้องกันโรคเอดส์ มีทัศนคติไม่ดีต่อผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับโรคเอดส์ส่วนใหญ่มาจาก โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือวารสาร

นอกจากนี้ยังพบว่า เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ต่างกัน
2. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ต่างกัน
3. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ต่างกัน
4. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อ
โรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนกับศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 5,477 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนกับศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โดยการกำหนดขนาดของ
กลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จของยามาเน (Yamane. 1967 : 886) กำหนดความคลาดเคลื่อน
ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้ว
ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling)
โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 แบ่งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอโดยผู้วิจัยกำหนด
เกณฑ์ตามขนาดของจำนวนนักศึกษา ได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอที่มีขนาดจำนวนนักเรียนมาก หมายถึง ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ที่มีขนาดจำนวนนักเรียนมากกว่า 500 คน ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอท่าม่วง และอำเภอท่ามะกา

2) ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอที่มีขนาดจำนวนนักเรียนน้อย หมายถึง ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอที่มีขนาดจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน ได้แก่ อำเภอพนมทวน อำเภอปอพลอย อำเภอเลาขวัญ อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละ อำเภอศรีสวัสดิ์ กิ่งอำเภอหนองปรือ และ กิ่งอำเภอห้วยกระเจา

2.2 สุ่มศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ และกิ่งอำเภอ เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) มาจำนวนร้อยละ 50 ของทั้งหมด ด้วยการจับสลาก ได้ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอเป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ที่มีจำนวนนักเรียนมากจำนวน 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง และอำเภอท่ามะกา

2) ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอที่มีจำนวนนักเรียนน้อยจำนวน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอพนมทวน อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอไทรโยค อำเภอสังขละ และกิ่งอำเภอห้วยกระเจา

2.3 สุ่มห้องเรียนจากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างมีอัตราส่วนระหว่างศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอที่มีจำนวนนักเรียนมาก : ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ที่มีจำนวนนักเรียนน้อย = 4:1 ด้วยวิธีการจับสลาก ได้จำนวนห้องเรียนจากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอที่มีจำนวนนักเรียนมาก ศูนย์ละ 4 ห้องเรียน และจำนวนห้องเรียนจากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอที่มีจำนวนนักเรียนน้อย ศูนย์ละ 1 ห้องเรียน ได้จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 13 ห้องเรียน มีนักเรียนประมาณห้องละ 30 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 390 คน รายละเอียดดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ และกิ่งอำเภอที่มีจำนวนนักศึกษามากและจำนวนนักศึกษาน้อย

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอและกิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
		จำนวนห้องเรียน	จำนวนนักศึกษา
<u>ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน</u> <u>อำเภอที่มีจำนวนนักศึกษามาก</u>			
เมือง	1,957	4	120
ท่าม่วง	835	-	-
ท่ามะกา	873	4	120
<u>ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน</u> <u>อำเภอและกิ่งอำเภอที่มีจำนวน</u> <u>นักศึกษาน้อย</u>			
พนมทวน	310	1	30
บ่อพลอย	241	-	-
ด่านมะขามเตี้ย	153	1	30
เลาขวัญ	201	-	-
ไทรโยค	259	1	30
ทองผาภูมิ	170	-	-
สังขละ	100	1	30
ศรีสวัสดิ์	74	-	-

ตาราง 1 (ต่อ)

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอและกิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
		จำนวนห้องเรียน	จำนวนนักศึกษา
กิ่งอำเภอหนองปรือ	158	—	—
กิ่งอำเภอห้วยกระเจา	146	1	30
รวม	5,477	13	390

ที่มา : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดกาญจนบุรี เดือนมิถุนายน 2540

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อ ไรต์เอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับไรต์เอดส์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อไรต์เอดส์ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม โดยด้านความรู้เป็นแบบสอบถามชนิด 2 อันดับ คือ ใช่ ไม่ใช่ ส่วนด้านความรู้สึกและด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมสร้างตามแบบวิธีการประเมินแบบมาตราส่วน (Method of Summated Rating) ของลิเคิร์ท (Likert. 1932 : 140) โดยแบบสอบถามเป็นชนิด 5 อันดับ ด้านความรู้สึก ได้แก่ มากที่สุด มาก

ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ส่วนด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ได้แก่ มากที่สุด มาก

ปานกลาง น้อย และไม่เคย ซึ่งผู้วิจัยใช้เกณฑ์การตรวจหาคะแนนดังนี้

1.1 แบบสอบถามวัดทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ มีลักษณะเป็นปรนัยแบบใช่/ไม่ใช่ ซึ่งมีเกณฑ์การหาคะแนน โดยให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว คำตอบที่ถูกต้องให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิด หรือ ตอบมากกว่า 1 คำตอบ ไม่ให้คะแนน (0 คะแนน)

1.2 แบบสอบถามวัดทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้สึก มีลักษณะเป็นแบบการประเมินแบบมาตราส่วน แบบสอบถามนี้ มีข้อความ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นข้อความที่แสดงทัศนคติ ด้านความรู้สึกเชิงนิมิต ลักษณะที่สองเป็นข้อความที่แสดงทัศนคติ ด้านความรู้สึกเชิงนิเสธ ซึ่งมีเกณฑ์การตรวจหาคะแนนดังนี้

เมื่อเป็นข้อความเชิงนิมิต

มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

เมื่อเป็นข้อความเชิงนิเสธ

มากที่สุด	ให้	1 คะแนน
มาก	ให้	2 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	4 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	5 คะแนน

1.3 แบบสอบถามวัดทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม มีลักษณะเป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนแบบสอบถามนี้มีข้อความ 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรกเป็นข้อความที่แสดงทัศนคติด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเชิงนิมิต ลักษณะที่สองเป็นข้อความที่แสดงทัศนคติด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเชิงนิเสธ ซึ่งมีเกณฑ์การตรวจหาคะแนน ดังนี้

เมื่อเป็นข้อความเชิงนิมิต

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่เคย	ให้	1	คะแนน

เมื่อเป็นข้อความเชิงนิเสธ

มากที่สุด	ให้	1	คะแนน
มาก	ให้	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	4	คะแนน
ไม่เคย	ให้	5	คะแนน

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับขั้นตอน

ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขต และเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.2 สอบถามข้อมูลจากหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและเจ้าหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ ให้แก่นักศึกษานอกโรงเรียนในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

3.3 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติ ตามวิธีการประเมินแบบมาตราส่วน (Method of Summated Rating) ของลิเคิร์ท

3.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยใช้ข้อมูลจากข้อ 2.1 ถึง 2.3 มาเป็นแนวทางเสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่อประธานกรรมการ กรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญอีก 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาข้อความแบบสอบถามว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาสาระ ครอบคลุมหรือไม่เพียงใด ตลอดจนพิจารณาส่วนภาษาที่ใช้ให้ชัดเจน

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มาในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ หาคุณภาพของแบบสอบถามดังนี้

1) แบบสอบถามวัดทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้
วิเคราะห์รายข้อ หาค่าความยาก (p) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 136)
ค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์
ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 130) โดยเลือกข้อที่มีค่าความยาก (p)
ระหว่าง 0.20 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จากผลการวิเคราะห์
ได้ค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 - 0.72
และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) 0.72

2) แบบสอบถามวัดทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ลึก
วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สถิติ t -test (ส่วน สายยศ และอังคณา
สายยศ. 2528 : 187) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)
เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จากผลการวิเคราะห์ได้ค่า
อำนาจจำแนก (t) ระหว่าง $\frac{2.53}{6.21}$ และค่าความเชื่อมั่น (α) 0.72

3) แบบสอบถามวัดทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านแนวร่วม
ที่จะแสดงพฤติกรรม วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สถิติ t -test และ
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
ของครอนบาค เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จากผลการ
วิเคราะห์ได้ค่าอำนาจจำแนก (t) ระหว่าง 2.19 - 6.41 และค่าความเชื่อมั่น (α) 0.80

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพแล้วมาจัดระเบียบ
และพิมพ์เป็นฉบับ จำนวน 390 ฉบับ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. ขอลำโพงจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ทำให้ออกหนังสือราชการไปยังศูนย์บริการการศึกษาเอกชนโรงเรียนอำเภอในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือจากนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ช่วยตอบแบบสอบถาม
2. นำหนังสือจากศูนย์บริการการศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี ไปขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษาเอกชนโรงเรียนอำเภอ และครูประจำกลุ่ม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วจึงนำแบบสอบถามไปแจกแก่นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมา จัดเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ตรวจสอบและนับจำนวนและนำไปวิเคราะห์

ผลการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 390 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งออกไป 390 ฉบับ เมื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามพบว่า มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์และนำไปวิเคราะห์ได้ 384 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.46 ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 3 - 13 กรกฎาคม 2540 รวม 11 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าทางสถิติชื่อ SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Science) ทำการวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามการวิจัยตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. ข้อมูลที่เป็นทัศนคติของนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อโรคเอดส์ ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ข้อมูลที่เป็นทัศนคติของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้วิเคราะห์โดยรวมและรายข้อ โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (การแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยตั้งเกณฑ์ ค่าเฉลี่ยสูงคือ 0.80-1.00 เนื่องจากโรคเอดส์เป็นโรคร้ายแรง และแพร่ระบาดมานานพอควร จึงมีการรณรงค์ส่งเสริมความรู้ในเรื่องโรคเอดส์อย่างแพร่หลาย นักศึกษาจึงควรมีความรู้ในเรื่องนี้มากพอควร)

0.80 - 1.00 หมายถึง มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านความรู้ในระดับดี

0.00 - 0.79 หมายถึง มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านความรู้ในระดับควรปรับปรุง

2.2 ข้อมูลที่เป็นทัศนคติของนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมวิเคราะห์โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 8 - 11)

4.50 - 5.00 หมายถึง มีทัศนคติในระดับดีมาก

3.50 - 4.49 หมายถึง มีทัศนคติในระดับดี

2.50 - 3.00 หมายถึง มีทัศนคติในระดับดีปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีทัศนคติในระดับไม่ดี

1.00 - 1.49 หมายถึง มีทัศนคติในระดับไม่ดีเลย

3. การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีต่อโรคเอดส์ จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติที่ (t-test) ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ถ้าพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการของนิวแมน - คูลส์ (Newman-Keuls Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่

1.1 การหาความยากของแบบสอบถามด้านความรู้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 136)

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ p แทน ค่าความยากของคำถามแต่ละข้อ
 R แทน จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
 N แทน จำนวนคนที่ตอบคำถามข้อนั้นทั้งหมด

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านความรู้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.

2536 : 137)

$$r = \frac{R_H - R_L}{N/2}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
 R_H แทน จำนวนผู้ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มคะแนนสูง
 R_L แทน จำนวนผู้ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มคะแนนต่ำ
 N แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมดในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

1.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร t-test (ล้วน

สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N_H	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูง
	N_L	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ

1.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านความรู้ โดยใช้สูตร KR-20 ของกูเดอร์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 130)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อคำถามของข้อสอบทั้งฉบับ
	p	แทน	สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

1.5 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ $\propto$	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
N	แทน	จำนวนคะแนนทั้งหมด

2.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2528 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้สูตร t-test Independent (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 177)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

N_1, N_2 แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ใช้ สูตร F-test (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 249)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

MS_b แทน Mean square between groups หรือ ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน Mean square within groups หรือความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการ
เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของนิวแมน - กูลส์
(Newman-Keuls Method) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2534 : 268)

$$q \sqrt{\frac{MS_w}{\tilde{n}}}$$

เมื่อ q แทน q -statistic ที่ได้จากตาราง

MS_w แทน ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

$\tilde{n}$ แทน ค่าตัวกลางฮาร์โมนิคของ n หาได้จากสูตร

$$\tilde{n} = \frac{k}{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} + \dots + \frac{1}{n_k}}$$

เมื่อ k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$n_1, n_2, \dots, n_k$ แทน จำนวนคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 ถึงกลุ่มที่ k ตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย การวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตรงกัน ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน ชั้นของความเป็นอิสระ
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยคิดเป็น ความถี่ และ ร้อยละ ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

สถานภาพของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	169	44.00
1.2 หญิง	215	56.00
รวม	384	100
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 18 ปี	77	20.10
2.2 18 - 25 ปี	232	60.40
2.3 สูงกว่า 25 ปี	75	19.50
รวม	384	100
3. สถานภาพสมรส		
3.1 โสด	302	78.60
3.2 แต่งงาน	82	21.40
รวม	384	100

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
4. อาชีพ		
4.1 รับจ้าง	204	53.10
4.2 ค้าขาย	39	10.20
4.3 เกษตรกรรม	67	17.40
4.4 อื่น ๆ	74	19.30
รวม	384	100
5. แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
5.1 กิจกรรมพบกลุ่ม	80	20.80
5.2 โทรทัศน์, วิทยุ	329	85.70
5.3 หนังสือ, วารสาร	247	64.30
5.4 สำนักงานสาธารณสุข	190	49.50
5.5 อื่น ๆ	17	4.40

จากตาราง 2 แสดงว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.00) ในด้านอายุพบว่า นักศึกษาที่มีอายุ 18 - 25 ปี มีมากที่สุด (ร้อยละ 60.40) รองลงมาได้แก่ อายุต่ำกว่า 18 ปี และอายุสูงกว่า 25 ปี (ร้อยละ 20.10 และ 19.50 ตามลำดับ) ส่วนด้านสถานภาพสมรสนักศึกษาส่วนมากเป็นโสด (ร้อยละ 78.60) ในด้านอาชีพ นักศึกษามีอาชีพรับจ้างมากที่สุด (ร้อยละ 53.10) และด้านแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ นักศึกษาได้รับความรู้จากโทรทัศน์ วิทยุมากที่สุด (ร้อยละ 85.70) รองลงมาได้แก่ หนังสือ วารสาร และสำนักงานสาธารณสุข (ร้อยละ 64.30 และ 49.50 ตามลำดับ)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล

ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี

การวิเคราะห์ทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึกลึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม เป็นรายด้านและรายข้อในแต่ละด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังปรากฏในตาราง 3 - 6

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ จำแนกตามรายด้าน

ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. ด้านความรู้	0.87	0.10	ดี
2. ด้านความรู้สึกลึก	3.75	0.47	ดี
3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	3.55	0.46	ดี

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึกลึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับดี (ด้านความรู้ เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในระดับดี คือ 0.80 - 1.00 ด้านความรู้สึกลึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในระดับดี คือ 3.50 - 4.49)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา
ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
1.	โรคเอดส์คือโรคติดต่อที่ทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง	0.93	0.26	ดี
2.	โรคเอดส์คือโรคติดต่อที่ทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่องโดยเป็นมาแต่กำเนิด	0.95	0.23	ดี
3.	โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัสเอชไอวี	0.97	0.17	ดี
4.	โรคเอดส์ติดต่อกันได้โดยการสัมผัสกับเลือด น้ำเหลือง หรือน้ำทามของผู้ป่วยโรคเอดส์	0.90	0.31	ดี
5.	ถ้าถูกยุงที่มีเชื้อโรคเอดส์กัดจะทำให้เป็นโรคเอดส์ได้	0.79	0.41	ควรปรับปรุง
6.	โรคเอดส์ติดต่อกันได้โดยอาศัยเชื้อสสารร่วมกับผู้ป่วยโรคเอดส์	0.90	0.30	ดี
7.	ผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ในร่างกายถึงแม้ไม่แสดงอาการแต่สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้	0.91	0.29	ดี
8.	มารดาที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ในร่างกายสามารถแพร่เชื้อไปสู่ทารกในครรภ์ได้	0.98	0.13	ดี
9.	การเข้าเข็มฉีดยาร่วมกันไม่ทำให้เกิดเชื้อโรคเอดส์	0.93	0.26	ดี
10.	ผู้ที่เป็นโรคเอดส์ควรมีเพศสัมพันธ์บ่อยครั้งจะทำให้อาการของโรคลดลง	0.97	0.16	ดี
11.	วิธีตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ที่นิยมนปัจจุบันคือการตรวจเลือด	0.98	0.15	ดี

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
12.	สามารถตรวจพบเชื้อโรคเอดส์ได้ทันทีที่เชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย	0.63	0.48	ควรปรับปรุง
13.	โรคเอดส์สามารถรักษาให้หายได้ถ้ารู้ตัวตั้งแต่ระยะเริ่มแรก	0.83	0.38	ดี
14.	ปัจจุบันการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์คือ การรักษาตามอาการของโรค	0.71	0.46	ควรปรับปรุง
15.	ยาเอดส์ที่เป็นยาที่หยุดยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อโรคเอดส์	0.51	0.50	ควรปรับปรุง
16.	ปัจจุบันพบยาที่รักษาโรคเอดส์ได้แล้ว	0.86	0.35	ดี
17.	การทำความสะอาดอวัยวะเพศหลาย ๆ ครั้ง หลังการร่วมเพศ ป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.91	0.28	ดี
18.	ปัจจุบันพบวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ได้แล้ว	0.81	0.39	ดี
19.	การไม่สำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันโรคเอดส์ได้	0.97	0.18	ดี
20.	ชายหญิง ควรไปตรวจหาเชื้อโรคเอดส์อย่างน้อย 6 เดือนก่อนแต่งงาน	0.91	0.29	ดี
	รวม	0.87	0.10	ดี

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านความรู้โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 0.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านความรู้ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 0.81 - 0.98$) ยกเว้นข้อ 5. ถ้าถูกยุงที่มีเชื้อโรคเอดส์กัดจะทำให้ เป็นโรคเอดส์ได้ ข้อ 12. สามารถตรวจพบเชื้อโรคเอดส์ได้ทันทีที่เชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย ข้อ 14. ปัจจุบันการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์คือการรักษาตามอาการของโรค และข้อ 15. ยาเอดซดที่เป็นยาที่หยุดยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อโรคเอดส์ มีทัศนคติ อยู่ในระดับควรปรับปรุง ($\bar{X} = 0.51 - 0.79$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 8. มารดาที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ในร่างกายสามารถแพร่เชื้อ ไปสู่ทารกในครรภ์ได้ และข้อ 11. วิธีตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ที่นิยมนปัจจุบันคือการตรวจเลือด ($\bar{X} = 0.98$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 15. ยาเอดซดที่เป็นยาที่หยุดยั้งการเพิ่มจำนวน ของเชื้อโรคเอดส์ ($\bar{X} = 0.51$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา
ที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้สึก

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้สึก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
1.	ข้าพเจ้ากลัวการอยู่รวมบ้านเดียวกับผู้ป่วยโรคเอดส์ เนื่องจากจะทากันที่ติดเชื้อโรคเอดส์ได้ง่าย	3.23	1.14	ดีปานกลาง
2.	ข้าพเจ้าไม่ชอบให้นักศึกษาที่ติดเชื้อโรคเอดส์เรียน ร่วมกับนักศึกษาทั่วไป	3.73	1.06	ดี
3.	ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดคุยกับผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์	3.90	1.12	ดี
4.	ข้าพเจ้ากังวลใจว่าสถานพยาบาลที่ทำการรักษา ผู้ป่วยโรคเอดส์จะเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคเอดส์	3.33	1.20	ดีปานกลาง
5.	ข้าพเจ้าไม่กล้าบริจาคโลหิตเนื่องจากกลัวการติด เชื้อโรคเอดส์จากการเจาะเลือด	3.21	1.32	ดีปานกลาง
6.	ข้าพเจ้าไม่กล้าตรวจหาเชื้อโรคเอดส์เนื่องจาก รู้ว่าเป็นแล้วรักษามีหาย	3.70	1.35	ดี
7.	ข้าพเจ้าไม่สนใจเรื่องโรคเอดส์	3.79	1.24	ดี
8.	ข้าพเจ้ารู้สึกรังเกียจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	3.73	0.95	ดี
9.	ข้าพเจ้ารู้สึกสงสารผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	3.88	1.10	ดี
10.	ข้าพเจ้าเห็นใจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ว่าคงทุกข์ทรมาน ทั้งร่างกายและจิตใจ	4.02	1.01	ดี
11.	ข้าพเจ้าไม่สบายใจเมื่อเห็นคนอื่นรังเกียจผู้ติด เชื้อโรคเอดส์	3.65	0.92	ดี
12.	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เห็นเพื่อน ๆ ไปเที่ยว สถานบริการทางเพศ	4.14	0.96	ดี

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้สึก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
13.	ข้าพเจ้าเป็นห่วงคนที่ไม่รู้เรื่องโรคเอดส์จะติดเชื้อโรคเอดส์	4.17	0.85	ดี
14.	ข้าพเจ้าเป็นห่วงผู้ที่ติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือดจะติดเชื้อโรคเอดส์	3.92	1.04	ดี
15.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่โรคเอดส์มันน่ากลัวถ้ารู้จักวิธีป้องกันที่ถูกต้อง	3.83	1.12	ดี
	รวม	3.75	0.47	ดี

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านความรู้สึกโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านความรู้สึกอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.65 - 4.17$) ยกเว้นข้อ 1. ข้าพเจ้ากลัวการอยู่รวมบ้านเดียวกับผู้ป่วยโรคเอดส์ เนื่องจากจะพาให้ติดเชื้อโรคเอดส์ได้ง่าย ข้อ 4. ข้าพเจ้ากังวลว่าสถานพยาบาลที่ทำการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์จะเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคเอดส์ และข้อ 5. ข้าพเจ้าไม่กล้าบริจาคโลหิต เนื่องจากกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์จากการเจาะเลือด มีทัศนคติอยู่ในระดับดีปานกลาง ($\bar{X} = 3.21-3.33$) ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีความรู้สึกตามข้อดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 13. ข้าพเจ้าเป็นห่วงคนที่ไม่รู้เรื่องโรคเอดส์จะติดเชื้อโรคเอดส์ ($\bar{X} = 4.17$) ซึ่งแสดงว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้สึกตามข้อ 13. ในระดับดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 5. ข้าพเจ้าไม่กล้าบริจาคโลหิต เนื่องจากกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์จากการเจาะเลือด ($\bar{X} = 3.21$) ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีความรู้สึกตามข้อ 5. ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา
ที่มีต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
1.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้ญาติ ถ้าทราบว่าเขาดูเหมือนติดเชื้อโรคเอดส์	4.25	1.03	ดี
2.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเรียนร่วมกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	4.55	0.87	ดีมาก
3.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารร่วมกับผู้ที่สงสัยว่าติดเชื้อโรคเอดส์	4.20	1.15	ดี
4.	เมื่อข้าพเจ้าเจ็บป่วยจะหลีกเลี่ยงการเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลที่ให้การรักษารโรคเอดส์	4.27	1.19	ดี
5.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการบริจาคโลหิตเพราะกลัวติดเชื้อโรคเอดส์	4.24	1.19	ดี
6.	ข้าพเจ้ามีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยา	4.74	0.69	ดีมาก
7.	ข้าพเจ้าใช้เข็มฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดร่วมกับเพื่อน	4.92	0.49	ดีมาก
8.	ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้เรื่องโรคเอดส์	3.39	1.04	ดีปานกลาง
9.	ข้าพเจ้าพูดคุยแนะนำเรื่องโรคเอดส์กับเพื่อน	2.69	1.05	ดีปานกลาง
10.	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารเรื่องสถานการณ์โรคเอดส์และวิธีป้องกันรักษา	3.31	1.08	ดีปานกลาง
11.	ข้าพเจ้าแนะนำเพื่อนให้ใช้ถุงยางอนามัย เมื่อไปเที่ยวแหล่งบริการทางเพศ	2.71	1.51	ดีปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
12.	ข้าพเจ้าแนะนำเพื่อนให้ไปตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ก่อนแต่งงาน	2.56	1.49	ดีปานกลาง
13.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์	2.31	1.29	ไม่ดี
14.	ข้าพเจ้าเข้าฟังการบรรยายเรื่องโรคเอดส์ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	2.47	1.17	ไม่ดี
15.	ข้าพเจ้าสอบถามเรื่องโรคเอดส์เกี่ยวกับการป้องกันและการรักษาจากคนอื่น	2.66	1.23	ดีปานกลาง
	รวม	3.55	0.46	ดี

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2. ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเรียนร่วมกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ข้อ 6. ข้าพเจ้ามีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นที่มาขอสามีหรือภรรยา ข้อ 7. ข้าพเจ้าซื้อเข็มฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดร่วมกับเพื่อน อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.55 - 4.92$) ซึ่งแสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่มิแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมตามข้อดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด ส่วนข้อ 1. ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้ญาติ ถ้าทราบว่าเขาติดเชื้อโรคเอดส์ ข้อ 3. ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารร่วมกับผู้ที่สงสัยว่าติดเชื้อโรคเอดส์ ข้อ 5. ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการบริจาคโลหิตเพราะกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.20 - 4.27$)

ซึ่งแสดงว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมตามข้อดังกล่าวในระดับน้อย และ
 ข้อ 13. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ข้อ 14.
 ข้าพเจ้าเข้าฟังการบรรยายเรื่องโรคเอดส์ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้นมีทัศนคติอยู่ในระดับไม่ดี
 ($\bar{X} = 2.31 - 2.47$) ซึ่งแสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมตามข้อดังกล่าว
 ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 7. ข้าพเจ้าใช้เข็มฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือด
 ร่วมกับเพื่อน ($\bar{X} = 4.92$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 13. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรม
 รณรงค์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ($\bar{X} = 2.31$) นอกนั้นนักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์
 อยู่ในระดับดีปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียน

ทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี

การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ

3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปร เพศ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ต่างกัน โดยใช้ค่าสถิติ t (t-test) ดังปรากฏในตาราง 7 - 10

ตาราง 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ เป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ

ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์	ชาย N = 169		หญิง N = 215		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านความรู้	0.88	0.09	0.86	0.10	2.51*
2. ด้านความรู้สึก	3.80	0.46	3.70	0.47	2.15*
3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	3.65	0.46	3.47	0.45	3.68*

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชายมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ทุกด้านดีกว่านักศึกษาหญิง

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ
 ของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ จำแนกตามเพศ

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้	ชาย N = 169		หญิง N = 215		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	โรคเอดส์คือโรคติดต่อที่ทําให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง	0.97	0.17	0.89	0.31	3.11*
2.	โรคเอดส์คือโรคติดต่อที่ทําให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่องโดยเป็นมาแต่กำเนิด	0.93	0.26	0.96	0.20	-1.21
3.	โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัสเอชไอวี	0.98	0.15	0.97	0.18	0.53
4.	โรคเอดส์ติดต่อกันได้โดยการสัมผัสกับเลือด น้ำเหลือง หรือน้ำทามของผู้ป่วยโรคเอดส์	0.89	0.31	0.90	0.30	-0.13
5.	ถ้าถูกยุงที่มีเชื้อโรคเอดส์กัดจะทําให้เป็นโรคเอดส์ได้	0.84	0.37	0.74	0.44	2.34*
6.	โรคเอดส์ติดต่อกันได้โดยใช้เสื้อผ้าร่วมกับผู้ป่วยโรคเอดส์	0.91	0.29	0.89	0.31	0.40
7.	ผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ในร่างกายถึงแม้ไม่แสดงอาการแต่สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้	0.93	0.25	0.88	0.32	1.76

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้	ชาย N = 169		หญิง N = 215		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8.	มารดาที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ในร่างกายสามารถแพร่เชื้อไปสู่ทารกในครรภ์ได้	0.97	0.17	0.99	0.10	-1.39
9.	การรับประทานยาร่วมกันไม่ทำให้ติดเชื้อโรคเอดส์	0.92	0.27	0.93	0.26	-0.27
10.	ผู้ที่เป็โรคเอดส์ควรมีเพศสัมพันธ์บ่อยครั้งจะทำให้อาการของโรคลดลง	0.98	0.15	0.97	0.17	0.26
11.	วิธีตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ที่นิยมในปัจจุบัน คือการตรวจเลือด	0.98	0.13	0.97	0.17	0.67
12.	สามารถตรวจพบเชื้อโรคเอดส์ได้ทันทีที่เชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย	0.66	0.47	0.60	0.49	1.26
13.	โรคเอดส์สามารถรักษาให้หายได้ถ้ารู้ตัวตั้งแต่ระยะเริ่มแรก	0.86	0.35	0.80	0.40	1.38
14.	ปัจจุบันการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์คือการรักษาตามอาการของโรค	0.78	0.42	0.66	0.48	2.57*
15.	ยาเอนซิดทีเป็นยาที่หยุดยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อโรคเอดส์	0.51	0.50	0.51	0.50	0.15
16.	ปัจจุบันพบยาที่รักษาโรคเอดส์ได้แล้ว	0.91	0.29	0.81	0.39	2.82*

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้	ชาย N = 169		หญิง N = 215		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
17.	การทำความสะอาดอวัยวะเพศหลาย ๆ ครั้ง หลังการร่วมเพศ ป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.91	0.29	0.91	0.28	-0.01
18.	ปัจจุบันพบวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ได้แล้ว	0.81	0.39	0.81	0.39	-0.08
19.	การไม่สำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันโรคเอดส์ได้	0.95	0.23	0.98	0.14	-1.76
20.	ชายหญิง ควรไปตรวจหาเชื้อโรคเอดส์อย่างน้อย 6 เดือน ก่อนแต่งงาน	0.90	0.30	0.91	0.28	-0.57
	รวม	0.88	0.09	0.86	0.10	2.51*

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1. โรคเอดส์คือโรคติดต่อที่ทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง ข้อ 5. ถ้าถูกยุงที่มีเชื้อโรคเอดส์กัดจะทำให้เป็นโรคเอดส์ได้ ข้อ 14. ปัจจุบันการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ คือ การรักษาตามอาการของโรคเอดส์ และข้อ 16. ปัจจุบันพบยาที่รักษาโรคเอดส์ได้แล้ว นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนี้นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ
ของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้สึก จำนวนตามเพศ

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้สึก	ชาย N = 169		หญิง N = 215		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ข้าพเจ้ากลัวการอยู่รวมบ้านเดียวกับผู้ป่วยโรคเอดส์ เนื่องจากจะทาบทาติดเชื้อโรคเอดส์ได้ง่าย	3.49	1.01	3.01	1.18	4.31*
2.	ข้าพเจ้าไม่ชอบให้นักศึกษาที่ติดเชื้อโรคเอดส์เรียนร่วมกับนักศึกษาทั่วๆไป	3.83	1.02	3.66	1.08	1.55
3.	ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดคุยกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	4.04	0.96	3.79	1.05	2.46*
4.	ข้าพเจ้ากังวลว่าสถานพยาบาลที่ทำการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์จะเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคเอดส์	3.59	1.19	3.12	1.16	3.90*
5.	ข้าพเจ้าไม่กล้าบริจาคโลหิตเนื่องจากกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์จากการเจาะเลือด	3.55	1.28	2.95	1.29	4.55*
6.	ข้าพเจ้าไม่กล้าตรวจหาเชื้อโรคเอดส์เนื่องจากรู้ว่าเป็นแล้วรักษามัหาย	3.75	1.32	3.65	1.37	0.68

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้ลึก	ชาย N = 169		หญิง N = 215		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
7.	ข้าพเจ้าไม่สนใจเรื่องโรคเอดส์	3.77	1.27	3.80	1.22	-0.24
8.	ข้าพเจ้ารู้สึกรังเกียจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	3.84	0.87	3.64	1.00	1.98*
9.	ข้าพเจ้ารู้สึกสงสารผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	3.92	1.14	3.85	1.10	0.68
10.	ข้าพเจ้าเห็นใจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์					
	ว่าคงทุกข์ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจ	3.97	1.04	4.10	0.99	-0.82
11.	ข้าพเจ้าไม่สบายใจเมื่อเห็นคนอื่น					
	รังเกียจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	3.68	0.89	3.62	0.94	0.66
12.	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เห็นเพื่อน ๆ					
	ไปเที่ยวสถานบริการทางเพศ	3.85	1.00	4.37	0.87	-5.38*
13.	ข้าพเจ้าเป็นห่วงคนที่ไม่รู้เรื่องโรคเอดส์					
	จะติดเชื้อโรคเอดส์	4.09	0.88	4.24	0.83	-1.63
14.	ข้าพเจ้าเป็นห่วงผู้ที่ติดยาเสพติดชนิด					
	เข้าเส้นเลือดจะติดเชื้อโรคเอดส์	3.82	1.09	4.00	1.00	-1.62
15.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าโรคเอดส์ไม่น่ากลัว					
	ถ้ารู้จักวิธีป้องกันที่ถูกต้อง	3.88	1.18	3.79	1.07	0.74
	รวม	3.80	0.46	3.70	0.47	2.15*

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้สึก โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1. ข้าพเจ้ากลัวการอยู่รวมบ้านเดียวกับผู้ป่วยโรคเอดส์ เนื่องจากจะพาให้ติดเชื้อโรคเอดส์ได้ง่าย ข้อ 3. ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดคุยกับผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์ ข้อ 4. ข้าพเจ้ากังวลใจว่า สถานพยาบาลที่ให้การรักษาสผู้ป่วยโรคเอดส์จะเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคเอดส์ ข้อ 5. ข้าพเจ้าไม่กล้าบริจาคโลหิต เนื่องจากกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์จากการเจาะเลือด ข้อ 8. ข้าพเจ้ารู้สึกรังเกียจผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์ และ ข้อ 12. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เห็นเพื่อน ๆ รับประทานอาหารทางเพศ นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นนักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ
ของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม จำนวนตามเพศ

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะ แสดงพฤติกรรม	ชาย N = 169		หญิง N = 215		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้ญาติ ถ้าทราบว่าเขาดูติดเชื้อโรคเอดส์	4.23	0.95	4.26	1.08	-0.28
2.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเขียนร่วมกับ ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	4.56	0.80	4.54	0.93	0.14
3.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหาร ร่วมกับผู้ที่สงสัยว่าติดเชื้อโรคเอดส์	4.12	1.16	4.26	1.15	-1.11
4.	เมื่อข้าพเจ้าเจ็บป่วยจะหลีกเลี่ยงการ เข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลที่ให้การ รักษาโรคเอดส์	4.27	1.21	4.27	1.18	0.06
5.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการบริจาคโลหิต เพราะกลัวติดเชื้อโรคเอดส์	4.31	1.08	4.19	1.27	0.98
6.	ข้าพเจ้ามีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นที่มาจากสามี หรือภรรยา	4.53	0.85	4.90	0.47	-5.00*
7.	ข้าพเจ้าใช้เข็มฉีดยาเสพติดเข้า เส้นเลือดร่วมกับเพื่อน	4.94	0.42	4.91	0.54	0.69

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะ แสดงพฤติกรรม	ชาย N = 169		หญิง N = 215		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8.	ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้เรื่องโรคเอดส์	3.51	1.01	3.30	1.06	1.98*
9.	ข้าพเจ้าพูดคุยแนะนำเรื่องโรคเอดส์ กับเพื่อน	2.80	0.98	2.60	1.09	1.90
10.	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารเรื่องสถานการณ์ โรคเอดส์และวิธีป้องกันรักษา	3.45	1.01	3.20	1.13	2.25*
11.	ข้าพเจ้าแนะนำเพื่อนให้ใช้ถุงยางอนามัย เมื่อไปเที่ยวแหล่งบริการทางเพศ	3.38	1.38	2.18	1.39	8.46*
12.	ข้าพเจ้าแนะนำเพื่อนให้ไปตรวจหาเชื้อ โรคเอดส์ก่อนแต่งงาน	2.71	1.47	2.43	1.51	1.81
13.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ ป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคเอดส์	2.45	1.35	2.19	1.24	1.95
14.	ข้าพเจ้าเข้าฟังการบรรยายเรื่อง โรคเอดส์ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	2.54	1.20	2.40	1.15	1.16
15.	ข้าพเจ้าสอบถามเรื่องโรคเอดส์ เกี่ยวกับการป้องกัน และการรักษาจาก คนอื่น	2.86	1.23	2.49	1.20	2.97*
รวม		3.65	0.46	3.47	0.45	3.68*

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 6. ข้าพเจ้ามีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นที่มาจากสามเวิหรือภรรยา ข้อ 8. ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้เรื่องโรคเอดส์ ข้อ 10. ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารเรื่องสถานการณ์โรคเอดส์และวิธีป้องกันรักษา ข้อ 11. ข้าพเจ้าแนะนำเพื่อนให้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อไปเที่ยวแหล่งบริการทางเพศ และ ข้อ 15. ข้าพเจ้าสอบถามเรื่องโรคเอดส์เกี่ยวกับการป้องกันและการรักษาจากคนอื่น นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นนักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปร อายุ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) ดังปรากฏในตาราง 11-12

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ เป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ

ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์	ต่ำกว่า 18 ปี N = 77		18-25 ปี N = 232		สูงกว่า 25 ปี N = 75	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านความรู้	0.86	0.09	0.87	0.98	0.86	0.10
2. ด้านความรู้สึก	3.78	0.52	3.71	0.46	3.83	0.42
3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	3.58	0.50	3.50	0.43	3.65	0.50

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาทุกกลุ่มอายุ คือ อายุต่ำกว่า 18 ปี อายุ 18-25 ปี และอายุสูงกว่า 25 ปี มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม อยู่ในระดับดี (ด้านความรู้ เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในระดับดีคือ 0.80-1.00 ด้านความรู้สึกและด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในระดับดี คือ 3.50-4.49)

ตาราง 12 เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ เป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.00	0.00	0.11
		ภายในกลุ่ม	381	3.56	0.01	
		รวม	383	3.56		
2.	ด้านความรู้สึก	ระหว่างกลุ่ม	2	0.93	0.47	2.16
		ภายในกลุ่ม	381	82.02	0.22	
		รวม	383	82.95		
3.	ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.31	0.66	3.14*
		ภายในกลุ่ม	381	79.56	0.21	
		รวม	383	80.87		

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน คือ อายุต่ำกว่า 18 ปี อายุ 18 - 25 ปี และอายุสูงกว่า 25 ปี มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นนักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยได้นำมาทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method) ดังปรากฏในตาราง 13

ตาราง 13 เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเป็นรายคู่ จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	18-25 ปี	ต่ำกว่า 18 ปี	สูงกว่า 25 ปี
		3.50	3.58	3.65
18 - 25 ปี	3.50	-	0.08	0.15*
ต่ำกว่า 18 ปี	3.58		-	0.07
สูงกว่า 25 ปี	3.65			-

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอายุสูงกว่า 25 ปี และอายุ 18 - 25 ปี มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาที่มีอายุสูงกว่า 25 ปี มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมดีกว่านักศึกษาที่มีอายุ 18 - 25 ปี นอกนั้นนักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรสถานภาพสมรส เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ต่างกัน โดยวิธีสถิติที่ (t-test) ดังปรากฏในตาราง 14 - 17

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ เป็นรายด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส

ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์	โสด N = 302		แต่งงาน N = 82		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านความรู้	0.87	0.09	0.86	0.11	0.79
2. ด้านความรู้ลึก	3.73	0.46	3.81	0.48	-1.30
3 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	3.52	0.46	3.64	0.43	-2.07*

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน คือ เป็นโสดและแต่งงานแล้ว มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่แต่งงานแล้วมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมดีกว่านักศึกษาที่เป็นโสด นอกนั้นนักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ
ของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ จำแนกตามสถานภาพสมรส

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้	โรค		แต่งงาน		t
		N = 302		N = 82		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	โรคเอดส์คือโรคติดต่อที่ทําให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง	0.93	0.26	0.91	0.28	0.49
2.	โรคเอดส์คือโรคติดต่อที่ทําให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่องโดยเป็นมาแต่กำเนิด	0.93	0.25	0.99	0.11	-2.87*
3.	โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัสเอชไอวี	0.98	0.15	0.95	0.22	1.01
4.	โรคเอดส์ติดต่อกันได้โดยการสัมผัสกับเลือด น้ำเหลือง หรือนํ้ากามของผู้ป่วยโรคเอดส์	0.90	0.30	0.88	0.33	0.59
5.	ถ้าถูกยุงที่มีเชื้อโรคเอดส์กัดจะทําให้เป็นโรคเอดส์ได้	0.79	0.41	0.77	0.43	0.45
6.	โรคเอดส์ติดต่อกันได้โดยการใช้เข็มฉีกร่วมกับผู้ป่วยโรคเอดส์	0.90	0.30	0.90	0.30	-0.13
7.	ผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ในร่างกายถึงแม้ไม่แสดงอาการแต่สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้	0.91	0.29	0.90	0.30	0.13

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้	โสด N = 302		แต่งงาน N = 82		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8.	มารดาที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ในร่างกายสามารถแพร่เชื้อไปสู่ทารกในครรภ์ได้	0.98	0.13	0.98	0.16	0.42
9.	การใช้เข็มฉีดยาร่วมกันไม่ทำให้เกิดเชื้อโรคเอดส์	0.93	0.26	0.93	0.26	0.01
10.	ผู้ที่เป็้นโรคเอดส์ควรมีเพศสัมพันธ์บ่อยครั้งจะทาให้อาการของโรคลดลง	0.97	0.17	0.99	0.11	-1.13
11.	วิธีตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ที่นิยมในปัจจุบัน คือการตรวจเลือด	0.98	0.14	0.96	0.99	0.75
12.	สามารถตรวจพบเชื้อโรคเอดส์ได้ทันทีที่เชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย	0.65	0.48	0.54	0.50	1.93
13.	โรคเอดส์สามารถรักษาให้หายได้ถ้ารู้ตัวตั้งแต่ระยะเริ่มแรก	0.86	0.35	0.72	0.45	2.57*
14.	ปัจจุบันการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์คือการรักษาตามอาการของโรค	0.70	0.46	0.72	0.45	-0.25
15.	ยาเอดซที่เป็นยาที่หยุดยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อโรคเอดส์	0.50	0.50	0.56	0.50	-1.03
16.	ปัจจุบันพบยาที่รักษาโรคเอดส์ได้แล้ว	0.87	0.34	0.80	0.40	1.37

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้	โรค		แต่งงาน		t
		N = 302		N = 82		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
17.	การทำความเข้าใจอะเพศหลาย ๆ ครั้ง หลังการร่วมเพศ ป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้	0.90	0.30	0.95	0.22	-1.71
18.	ปัจจุบันพบวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ได้แล้ว	0.80	0.40	0.84	0.37	-0.76
19.	การไม่สำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันโรคเอดส์ได้	0.96	0.20	0.99	0.11	-1.66
20.	ชายหญิง ควรไปตรวจหาเชื้อโรคเอดส์อย่างน้อย 6 เดือน ก่อนแต่งงาน	0.91	0.28	0.89	0.32	0.66
	รวม	0.87	0.09	0.86	0.11	0.79

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน คือเป็นโรคและแต่งงานแล้ว มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านความรู้โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2. โรคเอดส์คือโรคติดต่อที่หาที่ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่องโดยเป็นมาแต่กำเนิด และ ข้อ 13. โรคเอดส์สามารถรักษาให้หายได้ถ้ารู้ตัวตั้งแต่ระยะเริ่มแรก นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นนักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ
ของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ลึก จำนวนตามสถานภาพสมรส

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้ลึก	โสด N = 302		แต่งงาน N = 82		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ข้าพเจ้ากลัวการอยู่รวมบ้านเดียวกับ ผู้ป่วยโรคเอดส์ เนื่องจากจะทำให้ ติดเชื้อโรคเอดส์ได้ง่าย	3.22	1.08	3.24	1.33	-0.14
2.	ข้าพเจ้าไม่ชอบให้นักศึกษาที่ติดเชื้อ โรคเอดส์เรียนร่วมกับนักศึกษาทั่วไป	3.70	1.03	3.88	1.13	-1.39
3.	ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดคุยกับผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์	3.86	1.02	4.02	1.02	-1.26
4.	ข้าพเจ้ากังวลว่าสถานพยาบาลที่ทำให้ การรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์จะเป็นแหล่ง แพร่เชื้อโรคเอดส์	3.37	1.20	3.16	1.17	1.45
5.	ข้าพเจ้าไม่กล้าบริจาคโลหิตเนื่องจากกลัว การติดเชื้อโรคเอดส์จากการเจาะเลือด	3.25	1.30	3.09	1.40	0.99
6.	ข้าพเจ้าไม่กล้าตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ เนื่องจากรู้ว่าเป็นแล้วรักษาไม่หาย	3.74	1.34	3.52	1.38	1.28
7.	ข้าพเจ้าไม่สนใจเรื่องโรคเอดส์	3.78	1.25	3.79	1.23	-0.05
8.	ข้าพเจ้ารู้สึกรังเกียจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	3.72	0.96	3.76	0.94	-0.32
9.	ข้าพเจ้ารู้สึกสงสารผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	3.82	1.09	4.09	1.10	-1.92
10.	ข้าพเจ้าเห็นใจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ว่า คงทุกข์ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจ	3.98	1.03	4.15	0.96	-1.29

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้สึก	โสด N = 302		แต่งงาน N = 82		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11.	ข้าพเจ้าไม่สบายใจเมื่อเห็นคนอื่น รังเกียจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	3.61	0.90	3.79	0.98	-1.64
12.	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เห็นเพื่อน ๆ ไป เที่ยวสถานบริการทางเพศ	4.11	0.95	4.24	1.01	-1.13
13.	ข้าพเจ้าเป็นห่วงคนที่ไม่รู้เรื่องโรคเอดส์ จะติดเชื้อโรคเอดส์	4.11	0.87	4.41	0.75	-2.91*
14.	ข้าพเจ้าเป็นห่วงผู้ที่ติดยาเสพติดชนิดฉีด เข้าเส้นเลือดจะติดเชื้อโรคเอดส์	3.83	1.05	4.24	0.95	-3.22*
15.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ารโรคเอดส์ไม่น่ากลัว ถ้ารู้จักวิธีป้องกันที่ถูกต้อง	3.86	1.09	3.71	1.23	1.10
รวม		3.73	0.46	3.81	0.48	-1.30

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน คือเป็นโสดและแต่งงานแล้ว มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้สึกโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 13. ข้าพเจ้าเป็นห่วงคนที่ไม่รู้เรื่องโรคเอดส์จะติดเชื้อโรคเอดส์ และข้อ 14. ข้าพเจ้าเป็นห่วงผู้ที่ติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือดจะติดเชื้อโรคเอดส์ นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นนักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติ
ของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม จำนวนตามสถานภาพสมรส

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	โสด N = 302		แต่งงาน N = 82		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้ญาติ ถ้าทราบว่าเขาดูติดเชื้อโรคเอดส์	4.29	0.99	4.09	1.16	1.62
2.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเรียนร่วมกับ ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	4.54	0.87	4.59	0.87	-0.42
3.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหาร ร่วมกับผู้ที่สงสัยว่าติดเชื้อโรคเอดส์	4.21	1.12	4.16	1.27	0.35
4.	เมื่อข้าพเจ้าเจ็บป่วยจะหลีกเลี่ยง การเข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาลที่ทำให้ การรักษาโรคเอดส์	4.30	1.18	4.16	1.24	0.94
5.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการบริจาคโลหิต เพราะกลัวติดเชื้อโรคเอดส์	4.25	1.16	4.23	1.31	0.09
6.	ข้าพเจ้ามีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นที่มาจากสามี หรือภรรยา	4.69	0.76	4.93	0.26	-4.96*
7.	ข้าพเจ้าใช้เข็มฉีดยาเสพติดเข้า เส้นเลือดร่วมกับเพื่อน	4.92	0.47	4.91	0.55	0.14

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะ แสดงพฤติกรรม	โรค		แต่งงาน		t
		N = 302		N = 82		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8.	ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้เรื่องโรคเอดส์	3.39	1.06	3.39	0.99	0.00
9.	ข้าพเจ้าพูดคุยแนะนำเรื่องโรคเอดส์ กับเพื่อน	2.56	1.04	3.00	1.01	-3.11*
10.	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารเรื่องสถานการณ์ โรคเอดส์และวิธีป้องกันรักษา	3.28	1.08	3.41	1.09	-0.99
11.	ข้าพเจ้าแนะนำเพื่อนให้ใช้ถุงยางอนามัย เมื่อไปเที่ยวแหล่งบริการทางเพศ	2.63	1.50	3.01	1.53	-2.06*
12.	ข้าพเจ้าแนะนำเพื่อนให้ไปตรวจหาเชื้อ โรคเอดส์ก่อนแต่งงาน	2.41	1.44	3.09	1.57	-3.69*
13.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ ป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคเอดส์	2.32	1.34	2.26	1.13	0.38
14.	ข้าพเจ้าเข้าฟังการบรรยายเรื่อง โรคเอดส์ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	2.43	1.16	2.59	1.22	-1.04
15.	ข้าพเจ้าสอบถามเรื่องโรคเอดส์ เกี่ยวกับการป้องกัน และการรักษาจาก คนอื่น	2.61	1.22	2.83	1.26	-1.44
	รวม	3.52	0.24	3.64	0.43	-2.07*

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกันคือ เป็นโสดและแต่งงานแล้ว มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 6. ข้าพเจ้ามีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยา ข้อ 9. ข้าพเจ้าพูดคุยแนะนำเรื่องโรคเอดส์กับเพื่อน ข้อ 11. ข้าพเจ้าแนะนำเพื่อนให้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อไปเที่ยวแหล่งบริการทางเพศ และข้อ 12. ข้าพเจ้าแนะนำเพื่อนให้ไปตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ก่อนแต่งงาน นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนี้นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ตามตัวแปรอาชีพ เพื่อทดสอบสมมติฐาน
 ข้อที่ 4 ที่ว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติ
 ต่อโรคเอดส์ต่างกัน โดยใช้สถิติความแปรปรวนทางเดียว (F-test) ดังปรากฏในตาราง
 18 - 19

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา
 ที่มีต่อโรคเอดส์ เป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์	รับจ้าง N = 204		ค้าขาย N = 39		เกษตรกร N = 67		อาชีพอื่น ๆ N = 74	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านความรู้	0.86	0.10	0.87	0.10	0.87	0.10	0.88	0.08
2. ด้านความรู้ลึก	3.74	0.49	3.68	0.42	3.73	0.44	3.83	0.45
3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	3.53	0.45	3.54	0.50	3.50	0.43	3.65	0.49

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาทุกกลุ่มอาชีพคือ อาชีพรับจ้าง ค้าขาย เกษตรกรรม
 และอาชีพอื่น ๆ มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความรู้ลึก และด้านแนวโน้ม
 ที่จะแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับดี (ด้านความรู้ เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในระดับดีคือ 0.80 - 1.00
 ด้านความรู้ลึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในระดับดีคือ 3.50 - 4.49)

ตาราง 19 เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์เป็นรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

ข้อ	ทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	0.03	0.01	1.29
		ภายในกลุ่ม	380	3.53	0.01	
		รวม	383	3.56		
2.	ด้านความรู้สึก	ระหว่างกลุ่ม	3	0.77	0.26	1.19
		ภายในกลุ่ม	380	82.18	0.22	
		รวม	383	82.95		
3.	ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.89	0.30	1.41
		ภายในกลุ่ม	380	79.98	0.21	
		รวม	383	80.87		

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพต่างกัน คือ อาชีพรับจ้าง ค้าขาย เกษตรกรรม และอาชีพอื่น ๆ มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อ
โรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้สรุปผลของการวิจัยดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อ
โรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล
ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม
ตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดกาญจนบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 5,477 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกลกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดกาญจนบุรี
ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 390 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามวัดทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เครื่องมือแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ 3 ด้านคือ

ด้านความรู้ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.72

ด้านความรู้สึก จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.72

ด้านแนวร่วมที่จะแสดงพฤติกรรม จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี ขอความอนุเคราะห์ทำให้ออกหนังสือราชการถึงหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 390 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 390 ฉบับ และคัดเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 384 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.46 ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 3 - 13 กรกฎาคม 2540 รวม 11 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ค่าทางสถิติชื่อ SPSS/PC+ ทำการวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. ข้อมูลที่เป็นทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ทั้ง 3 ด้าน วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ ทั้ง 3 ด้าน วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติที (t-test) ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์

ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ถ้าพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีการของนิวแมน - คูลส์ (Newman-Keuls Method)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึกลึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 0.87, 3.75 และ 3.55 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละด้านพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความรู้ คือ มารดาที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ในร่างกายสามารถแพร่เชื้อไปสู่ทารกในครรภ์ได้ และวิธีตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ที่นิยมในปัจจุบันคือการตรวจเลือด ด้านความรู้สึกลึก คือ ข้าพเจ้าเป็นห่วงคนที่ไม่รู้เรื่องโรคเอดส์จะติดเชื้อโรคเอดส์ และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม คือ ข้าพเจ้าใช้เข็มฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดร่วมกับเพื่อน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านความรู้ คือ ยาเอชไอวีเป็นยาที่หยุดยั้งการเพิ่มจำนวนของโรคเอดส์ ด้านความรู้สึกลึก คือ ข้าพเจ้าไม่กล้าบริจาคโลหิต เนื่องจากกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์จากการเจาะเลือด และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม คือ ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์

2. เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพปรากฏผลดังนี้

2.1 นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึกลึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชายมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาหญิง

2.2 นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีอายุสูงกว่า 25 ปี มีทัศนคติต่อ

โรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อนักศึกษาที่มีอายุ 18 - 25 ปี นอกนั้น นักศึกษา มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดง พฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่แต่งงานแล้วมีทัศนคติ ต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อนักศึกษาที่เป็นโรค นอกนั้นนักศึกษามีทัศนคติ ต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี มีประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้าน แนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นโยบายของรัฐได้จัดทำมีแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปัจจุบันได้มีแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ.ศ.2540 - 2544 โดยเน้นการพัฒนาคนและสภาพแวดล้อมรอบตัวคนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเอดส์ โดยเน้นการแก้ปัญหาแบบองค์รวม และเน้นบทบาทของทุกฝ่าย ทั้งองค์กรภาครัฐและ เอกชนเข้าร่วมดำเนินการ (คณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ. 2539 : 3) เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างถูกต้อง โดยอาศัยการ ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง จากองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และสื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้เชิญผู้มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และผู้ที่ เป็นโรคเอดส์ที่ยอมเปิดเผยตัว มาให้ข้อมูลทางโทรทัศน์ และสื่อมวลชนต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจมีทัศนคติ และการปฏิบัติตน ในการป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้อง นอกจากนี้ กรมการศึกษานอกโรงเรียนยังได้สอดแทรกความรู้ เรื่องโรคเอดส์เข้าไปในทุกกิจกรรม ได้แก่ ในด้านความรู้พื้นฐานได้สอดแทรกลงในหลักสูตร

โรคติดต่อที่ร้ายแรง ด้านการจัดการศึกษาด้านอาชีพสอดคล้องตรงกลางในเรื่องการส่งเสริมคุณภาพชีวิต และ
 ด้านการจัดการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ได้สอดคล้องเนื้อหาหลักสูตร แผนพัฒนา แผนปฎิบัติ
 สี่อื่น ๆ รวมทั้งสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์และวิทยุด้วย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ม.ป.ป. :
 18 - 19) จึงทำให้นักศึกษามีทัศนคติต่อโรคเอดส์ในด้านความรู้ ด้านความรู้ลึก และด้านแนวร่วม
 ที่จะแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุมนต์ รัตนรังสิกุล (2534 :
 79) ที่ศึกษาเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 พบว่า การรับรู้ด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษา
 วิทยาลัยพลศึกษาอยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิริยะ เภาเจริญ และคนอื่น ๆ
 (2535 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ เจตคติ และทักษะในการป้องกันโรคเอดส์ของ
 ชาวบ้าน อำเภอลองหลวง จังหวัดบึงกาฬ พบว่า ชาวบ้านมีความรู้ทั่วไปและทักษะการป้องกันตัว
 เกี่ยวกับโรคเอดส์ดี อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โกศล เสรีรัตนนคร สุดารัตน์
 เบนเรณูพิทักษ์ และพรพิมล บัวงาม (2537 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้และ
 ทัศนคติของประชาชนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่มีต่อโรคเอดส์ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา
 พบว่า ประชาชนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีความรู้และทัศนคติต่อโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์ดี

2. เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล
 ที่มีต่อโรคเอดส์ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ
 อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน คือ ชาย
 และหญิง พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้าน
 ความรู้ลึก และด้านแนวร่วมที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 โดยนักศึกษาชายมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ทุกด้านดีกว่านักศึกษาหญิง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย
 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ชายเป็นเพศที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้กล้าคิด กล้าพูด และกล้า
 แสดงออกในเรื่องเพศมากกว่าเพศหญิง (วันทนี วาสิกะสิน. 2526 : 32) นักศึกษาชาย
 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทางเพศสูงกว่านักศึกษาหญิง ทำให้นักศึกษาชายมีโอกาสในการพูดคุย
 แลกเปลี่ยนความรู้ และกล้าซักถามเกี่ยวกับความรู้ และวิธีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์มากกว่า

เพศหญิง ส่วนผู้หญิงเป็นเพศที่ละเอียดอ่อน จึงอาจทำให้มีความวิตกกังวล และกลัวต่อโรคเอดส์ มากกว่าเพศชายจากสภาพการณ์ดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาชายมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมดีกว่านักศึกษาหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไพรซ์ เดสมอนด์ และอูกูลคา (Price, Desmond and Kukulka. 1985 : 107 - 109) ที่ศึกษาเรื่องความเข้าใจและไม่เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนชายมีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากกว่านักเรียนหญิง และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริวรรณ หาญวีรกุล (2534 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า นักศึกษาชายมีความรู้ดีกว่านักศึกษาหญิง อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุนต์รัตน์รังสิกุล (2534 : 73) ที่ศึกษาเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษา วิทยาลัย พลศึกษา สังเกตกรรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์นักศึกษาชายดีกว่านักศึกษาหญิง

2.2 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน คือ อายุต่ำกว่า 18 ปี อายุ 18 - 25 ปี และอายุสูงกว่า 25 ปี พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุ 18 - 25 ปี และอายุสูงกว่า 25 ปี มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีอายุสูงกว่า 25 ปี มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมดีกว่านักศึกษาที่มีอายุ 18 - 25 ปี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีอายุสูงกว่า 25 ปี อยู่ในวัยที่มีอายุมากพอควรมีประสบการณ์และความยังคิดมากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 18 - 25 ปี จึงสามารถนำความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับโรคเอดส์มาป้อนสู่ความตระหนัก และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ดีกว่า ส่วนศึกษาที่มีอายุ 18 - 25 ปี อยู่ในวัยที่มีอารมณ์ทางเพศสูง ขอบเขตวุ่นวายร้อน ไม่ค่อยระมัดระวัง จากอิทธิพลดังกล่าว จึงส่งผลให้นักศึกษาที่มีอายุสูงกว่า 25 ปี มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมดีกว่านักศึกษาที่มีอายุ 18 - 25 ปี

ส่วนการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ของนักศึกษาด้านความรู้ และด้านความรู้สึก พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านความรู้และด้านความรู้สึก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษานในแต่ละกลุ่มอายุได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์จากการประชาสัมพันธ์ จากองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งการสอดแทรกเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ในชั้นเรียน แหล่งเดียวกัน ทำให้นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านความรู้ และด้านความรู้สึกไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริวรรณ อานันท์สิทธิ์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาผู้ทุพพลภาพระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่อายุต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ของนักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน คือ โสด และแต่งงาน พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่แต่งงานแล้วมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมดีกว่านักศึกษาที่เป็นโสด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่แต่งงานแล้วมีความรับผิดชอบและห่วงใยต่อครอบครัว และได้รับความรู้จากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอาจทำให้เกิดโรคเอดส์และนำเชื้อโรคเอดส์มาสู่ภรรยาและลูกได้ จึงทำให้เกิดความตระหนักและมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ดีกว่า ส่วนนักศึกษาที่เป็นโสดยังไม่มีความห่วงกังวลเรื่องครอบครัว ยังชอบเสี่ยง ชอบลอง ชอบสนุก ทำให้เกิดความเพลิดเพลินและพลั้งเผลอได้ จากอิทธิพลดังกล่าวจึงอาจส่งผลให้นักศึกษาที่แต่งงานแล้วมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมดีกว่านักศึกษาที่เป็นโสด

ส่วนการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ของนักศึกษาด้านความรู้และด้านความรู้สึก พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ด้านความรู้และด้านความรู้สึก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เป็นโสดและแต่งงานแล้ว

ได้รับข้อมูล ข่าวสาร การประชาสัมพันธ์เรื่องโรคเอดส์ และการสอดแทรกเนื้อหาความรู้ เรื่องโรคเอดส์จากแหล่งต่าง ๆ ในหลายรูปแบบอย่างกว้างขวาง เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือ วารสาร และจากหน่วยงานหรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการสอดแทรกเนื้อหาเรื่อง โรคเอดส์ในชั้นเรียนด้วย จึงทำให้นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ด้าน ความรู้ และด้านความรู้สึกไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริวรรณ อานันทสิทธิ์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของ นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทชั้นเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

2.4 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน คือ อาชีพ รับจ้าง ค้าขาย เกษตรกรรม และอาชีพอื่น ๆ พบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ ทุกด้าน วัดกัน ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องโรคเอดส์ เป็นไปอย่างกว้างขวางจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั้งทาง โทรทัศน์ วิทยุ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ องค์กรของภาครัฐและเอกชน ตลอดจนมีการสอดแทรก เนื้อหาเรื่องโรคเอดส์เข้าในกิจกรรมการเรียนของนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีโอกาสได้รับความรู้ เกี่ยวกับโรคเอดส์เท่าเทียมกัน ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อโรคเอดส์ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริวรรณ อานันทสิทธิ์ (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาครั้งนี้ เรื่องการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ในจังหวัดกาญจนบุรี ครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรเสนอแนะดังนี้

1.1 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับ การแพร่ระบาดของโรค การวินิจฉัยและการรักษาโรค พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร เชิญชวนนักศึกษา ให้เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคเอดส์อย่างต่อเนื่อง โดยอาจจัดทำ เป็นเอกสาร แผ่นพับ แผ่นปลิว รวมทั้งขอความร่วมมือจากสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ และวิทยุ

1.2 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควร ประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ จัดกิจกรรมรณรงค์ ส่งเสริมและปรับเปลี่ยนทัศนคติ ของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์ให้ถูกต้องยิ่งขึ้น โดยเน้นที่กลุ่มนักศึกษาหญิง

1.3 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัด กิจกรรมรณรงค์ ส่งเสริมและการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันและรักษาตนให้พ้นจากโรคเอดส์ รวมทั้ง การรณรงค์ป้องกันและการแพร่ระบาดของโรคเอดส์อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นนักศึกษากลุ่มวัยรุ่นและ กลุ่มที่มีอายุ 18 - 25 ปี

2. ข้อเสนอแนะในการทาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ซึ่งอาจได้ ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์แตกต่างไปจากกลุ่มเดิม เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้นำชุมชน นักศึกษากลุ่มสนใจ และกลุ่มผู้ป่วยโรคเอดส์

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ในตัวแปรอื่น ๆ เช่น ระดับชั้น วิธีเรียน หรือสถานศึกษาที่ต่างสังกัดกัน

2.3 ควรศึกษาทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ โดยใช้วิธีการหรือเครื่องมืออื่น ๆ เช่น แบบสัมภาษณ์ หรือการศึกษาเป็นรายกรณี เป็นต้น

2.4 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้ และด้านความรู้สึก กับด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

ویرانگر

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ฟังชั่นส่วนจำกัด ศรีเดชา, 2528.
- การศึกษานอกโรงเรียน , กรม. โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์. กรุงเทพฯ : กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน , ม.ป.ป.
- _____. ชุดวิชาโรคเอดส์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ อรุณลาดพร้าว , 2538.
- กิจการพิเศษ, สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. แผนป้องกันและแก้ไขโรคเอดส์ (พ.ศ.2540-2544). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อรัณลาดพร้าว , 2539.
- เกียรติ รักรุ่งธรรม. "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรคเอดส์," ใน คู่มือการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ระยะรอมครวัและชุมชน. หน้า 4 - 17. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุภาจกััด, 2538.
- โรศล เสรีรัตนาคร , สุดารัต์ เนเรนทร์พิทักษ์ และพรพิมล บั้วงาม. ความรู้และทัศนคติ ของประชาชนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่มีต่อโรคเอดส์ในอำเภอวารินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี. อุบลราชธานี : โรงพยาบาลวารินชำราบ , 2537.
- คณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ. แผนป้องกันและแก้ไขโรคเอดส์แห่งชาติ พ.ศ.2540-2544. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. , 2539.
- งามตา วานินทานนท์. เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบัน วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2534.
- จันทพงษ์ วะสี. "ไวรัสก่อโรคมุ่กันเลื่อม." ใน เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ เรื่อง ผลกระทบของโรคเอดส์ต่อการพัฒนาประเทศ และนโยบายของประเทศไทย เกี่ยวกับการแก้ไขโรคเอดส์และป้องกัน. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล อาคารเรียนรวม บัณฑิตศึกษา ศาลายา , 2537.
- จินตนา เหลืองสุวาลัย. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และเจตคติต่อโรคกับพฤติกรรม การป้องกันและการติดเชื้อโรคเอดส์ของวัยรุ่นในชุมชนแออัดแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล , 2534. อัสสาเนา.

- ชนวนทอง ชนสุกาญจน์ และคนอื่น ๆ. คู่มือโรคเอดส์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เสียงเสียง, 2532.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2534.
- ฐิตินบ ภิภมณินิ. "คุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม : โลกนี้ยังมีหวังรวมพลังหยุดยั้งเอดส์," มติชน. 1 ธันวาคม 2539. หน้า 8.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. เอกสารประกอบการฝึกอบรมการวิจัยขั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2529. อัดสำเนา.
- เทพม เมืองแมน. "ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตนของกลุ่มผู้มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ (ผู้ติดยาเสพติด/เกย์/โสดเกย์) 700 คน ในประเทศไทย พ.ศ. 2531," ใน การประชุมเชิงปฏิบัติการป้องกันโรคเอดส์และอนามัยครอบครัว. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยการวางแผนครอบครัว คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล , 2532.
- บรรจง คาทอมกุล และคนอื่น ๆ. คู่มือปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน , 2535.
- ประพันธ์ ภาณุภาค. โรคเอดส์และตัวท่าน ปี 2539. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2539.
- ประเสริฐ ทองเจริญ. "โรคเอดส์," ราชบัณฑิตยสถาน. (1) : 53 ; ตุลาคม-ธันวาคม 2528.
- ปรีชา คร้ามพัคตร์. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. , 2527.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : บริษัทฟิงเกอร์บรีน แอนด์มีเดีย จำกัด , 2536.
- รวิวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา , 2533. อัดสำเนา.

- ระบาควิทยา , กอง. สรุปสถานการณ์โรคเอดส์ประจำวันที่ 31 มีนาคม 2536.
 กรุงเทพฯ : กองระบาควิทยา , 2536.
- _____. สรุปจำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2539. นนทบุรี :
 กองระบาควิทยา, 2539.
- โรคเอดส์ , กอง. รู้ทันเอดส์. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ชุมชมสหกรณ์การเกษตร
 แห่งประเทศไทยจำกัด , 2538.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
 วัฒนาพานิช , 2528.
- เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี, สำนัก. ค่านิยมนโยบายของคณะกรรมการรัฐมนตรี พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ
นายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี, 2539.
- วัฒนา ศรีสัตย์วาจา. เอกสารประกอบการสอนจิตวิทยาสังคมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ :
 ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ,
 2534. อัดสำเนา.
- วันทนี วาสิกะสิน. ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ :
 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- วิเชียร เกตุสิงห์. "คำเฉลยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้,"
ข่าวสารวิจัยการศึกษา. (8) : 3 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2538.
- วิริยะ เภาเจริญ และคนอื่น ๆ. ความรู้ เจตคติ และทักษะในการป้องกันโรคเอดส์
ของชาวบ้าน อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี : คณะแพทยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.
- ศิริวรรณ หาญวีรกุล. ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อัดสำเนา.
- ศิริวรรณ อานันทสิทธิ์. การศึกษาความรู้ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษา
ผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทชั้นเรียน เขตกรุงเทพมหานคร.
 ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ,
 2539. อัดสำเนา.

สาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี , สำนักงาน. สถานการณ์โรคเอดส์จังหวัดกาญจนบุรี.

กาญจนบุรี : งานควบคุมโรคเอดส์และกามโรค, 2539.

สุนต์ รัตนรังสิกุล. การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2534. อัดสำเนา.

สุรพล สุวรรณกุล และมัทนา หาญนิษฐ์. "โรคเอดส์ทางคลินิก." ใน เอดส์ : การดูแลรักษา หน้า 10 มัทนา หาญนิษฐ์ และอุษา ทิสยากร , บรรณาธิการ.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทไชร์จำกัด , 2535.

"เอดส์," มติชน. 2 ธันวาคม 2539 , หน้า 15.

Alan , J.C. and others. "Highlights from the Canada Youth and AIDS Study," School Health. 59 (4) : 139-145 ; April , 1989.

Allard R. Beliefs about AIDS as Determinants of Preventive Practices and of Support for Coercive Measures. American Journal of Public Health , 1989.

Cronbach , Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3 rd ed. New York : Harper, 1970.

DiClemente, Ralph J. and others. Adolescents and AIDS : A Survey of Knowledge Attitudes and Beliefs about AIDS in San Francisco. American Journal of Public Health , 1986.

Dunchy , C.A. "Mental Health Needs of Clients along the Continuum of Human Immunodeficiency Virus (HIV) Infection," In Psychiatric Mental Health Nursing. Philadelphia : J.B. Lippincott Company, 1991.

- Good , Calvin S. Dictionary of Education. Prepared under the Auspices of Phi Delta Kappa. 2nd ed. New York : McGraw - Hill Company, 1959.
- Likert , Renis. "A Technique for the Measurement of Attitudes," in Archives of Psychology. 140 ; 1932.
- Lindzey , G. and E. Aronson. Handbook of Social Psychology. (vol.1) 3 rd ed. New York : Random House , 1985.
- Long , B.C. and others. Medical-Surgical Nursing Process Approach. 3 rd ed. Philadelphia : Mosby Year Book , 1993.
- Newcomb, T.M. Social Psychology. New York : The Dryden Press, 1954.
- Price , J.H. , S. Desmond , and G. Kukulka. "High School Students Perceptions and Misperceptions of Aids," Journal of School Health. 55 : 107-109 ; March , 1985.
- Siegel, D. and others. "AIDS Knowledge Attitudes , and Behavior among Inner City, Junior High School Students," Journal of School Health. 61 : 160 - 165 ; April, 1991.
- Yamane , Taro. Statistics : An Introductory Analysis. 2nd ed. New York : Harper & Row Inc , 1967.

การคำนวณ

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทำให้ออกหนังสือราชการ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ทม 1007/2019

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 พฤษภาคม 2540

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวดวงแข จงเจริญ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาชั้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์
ในจังหวัดกาญจนบุรี

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์

ประธาน

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่บัณฑิตผู้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/2498

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มิถุนายน 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวดวงแข จงเจริญ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิถีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์
ในจังหวัดกาญจนบุรี

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์

ประธาน

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือ
จากหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง ท่ามะกา พนมทวน ด้านมะขามเฒ่า
โพธารณฯ สังขละ และกิ่งอำเภอห้วยกระเจา ในสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี
โดยให้นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิถีเรียนทางไกล ในจังหวัดกาญจนบุรี ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2540 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณใน
ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯ ให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

บัณฑิตวิทยาลัย

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ศธ 0424/571

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี
ตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง กจ. 71000

3 กรกฎาคม 2540

เรื่อง บัณฑิตวิทยาลัย ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอท่ามะกา

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย ขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวดวงแข จงเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี จึงขอความร่วมมือหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ/กิ่งอำเภอ อำนวยความสะดวกให้ นางสาวดวงแข จงเจริญ ใช้แบบสอบถาม ulyaให้นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2540 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริเทพ บุญญาลัย)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี

ฝ่ายบริหาร

โทร. 034-514429

โทรสาร 034-512600

ภาคผนวก ข.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามในการวิจัย

1. รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. นางศิริพรรณ สายหงษ์ นักวิชาการ 7 กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ภาคผนวก ค
คุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ตาราง 20 แสดงค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1.	0.70	0.26	11	0.80	0.72
2.	0.67	0.23	12	0.45	0.50
3.	0.77	0.20	13	0.76	0.41
4.	0.60	0.20	14	0.76	0.21
5.	0.73	0.27	15	0.37	0.27
6.	0.62	0.23	16	0.77	0.33
7.	0.27	0.23	17	0.73	0.47
8.	0.80	0.37	18	0.80	0.20
9.	0.63	0.40	19	0.63	0.40
10.	0.70	0.46	20	0.75	0.30

ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) 0.72

ตาราง 21 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ด้านความรู้สึก

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1.	3.18*	8	4.59*
2.	3.01*	9	5.53*
3.	3.89*	10	3.30*
4.	2.53*	11	3.33*
5.	3.51*	12	3.97*
6.	6.21*	13	3.28*
7.	4.61*	14	2.93*
		15	2.78*

ค่าความเชื่อมั่น (α) 0.72

ตาราง 22 แสดงค่าอำนาจจํานน (t) ของแบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์
ด้านแนวร่วมที่จะแสดงพฤติกรรม

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1.	2.19*	8	3.69*
2.	3.38*	9	5.24*
3.	2.26*	10	4.02*
4.	2.37*	11	6.41*
5.	2.67*	12	4.06*
6.	3.66*	13	4.23*
7.	2.67*	14	2.56*
		15	6.30*

ค่าความเชื่อมั่น (α) 0.80

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล
ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล
ที่มีต่อโรคเอดส์ ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึกรู้สึก และด้าน
แนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่ง จะทำให้
แบบสอบถามฉบับนั้นไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ทำได้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน ()
หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 18 ปี

() 18-25 ปี

() สูงกว่า 25 ปี

3. สถานภาพสมรส

() โสด

() แต่งงาน

4. อาชีพ

() รับจ้าง

() ค้าขาย

() เกษตรกรรม

() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() กิจกรรมพบกลุ่ม

() โทรทัศน์ , วิทยุ

() หนังสือ , วารสาร

() สำนักงานสาธารณสุข

() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อโรคเอดส์ จำนวนเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ขอให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม ๖ ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด คำตอบของนักศึกษา จะไม่มีผลต่อคะแนนในวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น แต่จะมีประโยชน์เป็นอย่างยิ่งต่อส่วนรวม และสังคม ขอให้นักศึกษาตอบด้วยความสบายใจ

2.1 ด้านความรู้

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ใช่ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

ไม่ใช่ หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1.	โรคเอดส์คือโรคติดต่อที่ทําให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง.....	...	...
2.	โรคเอดส์คือโรคติดต่อที่ทําให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่องโดยเป็นมาแต่กำเนิด.....	...	...
3.	โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัสเอชไอวี.....	...	...
4.	โรคเอดส์ติดต่อกันได้โดยการสัมผัสกับเลือด น้ำเหลือง หรือ น้ำกามของผู้ป่วยโรคเอดส์.....	...	...
5.	ถ้าถูกยุงที่มีเชื้อโรคเอดส์กัดจะทําให้เป็นโรคเอดส์ได้.....	...	...
6.	โรคเอดส์ติดต่อกันได้โดยการใช้เข็มฉีกร่วมกับผู้ป่วยโรคเอดส์.....	...	...

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
7.	ผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ในร่างกายถึงแม้ไม่แสดงอาการแต่สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้.....	...	...
8.	มารดาที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ในร่างกายสามารถแพร่เชื้อไปสู่ทารกในครรภ์ได้.....	...	...
9.	การใช้เข็มฉีดยาร่วมกันไม่ทำให้เกิดเชื้อโรคเอดส์.....	...	...
10.	ผู้ที่เป็นโรคเอดส์ควรมีเพศสัมพันธ์บ่อยครั้งจะทำให้อาการของโรคลดลง.....	...	...
11.	วิธีตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ที่นิยมในปัจจุบันคือการตรวจเลือด.....	...	...
12.	สามารถตรวจพบเชื้อโรคเอดส์ได้ทันทีที่เชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย.....	...	...
13.	โรคเอดส์สามารถรักษาให้หายได้ถ้ารู้ตัวตั้งแต่ระยะเริ่มแรก.....	...	...
14.	ปัจจุบันการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์คือการรักษาตามอาการของโรค.....	...	...
15.	ยาเอนซิดที่เป็นยาที่หยุดยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อโรคเอดส์.....	...	...
16.	ปัจจุบันพบยาที่รักษาโรคเอดส์ได้แล้ว.....	...	...
17.	การทำความสะอาดอวัยวะเพศหลาย ๆ ครั้ง หลังการร่วมเพศ ป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้.....	...	...
18.	ปัจจุบันพบวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ได้แล้ว.....	...	...
19.	การไม่สำส่อนทางเพศเป็นการป้องกันโรคเอดส์ได้.....	...	...
20.	ชายหญิง ควรไปตรวจหาเชื้อโรคเอดส์อย่างน้อย 6 เดือนก่อนแต่งงาน.....	...	...

2.2 ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักศึกษา โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักศึกษามาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักศึกษาบ้าง แต่ไม่มากนัก

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักศึกษาน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักศึกษาน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้ากลัวการอยู่รวมบ้านเดียวกับผู้ป่วยโรคเอดส์ เนื่องจากจะพาให้ติดเชื้อโรคเอดส์ได้ง่าย.....	...	...	...	...	...
2.	ข้าพเจ้า <u>ไม่ชอบ</u> ให้นักศึกษาที่ติดเชื้อโรคเอดส์เรียนร่วมกับนักศึกษาทั่วไป.....	...	...	...	...	...
3.	ข้าพเจ้า <u>ไม่ชอบ</u> พูดคุยกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์...	...	...	...	...	...
4.	ข้าพเจ้ากังวลใจว่าสถานพยาบาลที่ให้การรักษามือผู้ป่วยโรคเอดส์จะเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคเอดส์.....	...	...	...	...	...
5.	ข้าพเจ้า <u>ไม่กล้า</u> บริจาคโลหิตเนื่องจากกลัวการติดเชื้อโรคเอดส์จากการเจาะเลือด.....	...	...	...	...	...
6.	ข้าพเจ้า <u>ไม่กล้า</u> ตรวจหาเชื้อโรคเอดส์เนื่องจากรู้ว่าเป็นแล้วรักษาไม่หาย.....	...	...	...	...	...

ข้อ	ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
7.	ข้าพเจ้า <u>ไม่สนใจ</u> เรื่องโรคเอดส์.....	...	...	...	...	...
8.	ข้าพเจ้า <u>รู้สึก</u> รังเกียจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์.....	...	...	...	...	...
9.	ข้าพเจ้า <u>รู้สึก</u> สงสารผู้ติดเชื้อโรคเอดส์.....	...	...	...	...	...
10.	ข้าพเจ้า <u>เห็นใจ</u> ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ว่าคงทุกข์ ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจ.....	...	...	...	...	...
11.	ข้าพเจ้า <u>ไม่สบายใจ</u> เมื่อเห็นคนอื่นรังเกียจ ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์.....	...	...	...	...	...
12.	ข้าพเจ้า <u>ไม่สบายใจ</u> ที่เห็นเพื่อน ๆ ำยเที่ยว สถานบริการทางเพศ.....	...	...	...	...	...
13.	ข้าพเจ้าเป็นห่วงคนที่ <u>ไม่</u> รู้เรื่องโรคเอดส์ จะติดเชื้อโรคเอดส์.....	...	...	...	...	...
14.	ข้าพเจ้าเป็นห่วงผู้ที่ติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น เลือดจะติดเชื้อโรคเอดส์.....	...	...	...	...	...
15.	ข้าพเจ้า <u>รู้สึก</u> ว่าโรคเอดส์ <u>ไม่</u> ยากถ้า <u>รู้</u> จัก วิธีป้องกันที่ถูกต้อง.....	...	...	...	...	...

2.3 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง กรุณาหาเครื่องหมาย / ลงในช่องซึ่งตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักศึกษา ที่มีต่อโรคเอดส์ว่าอยู่ในระดับใด โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักศึกษาทุกครั้ง

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักศึกษามากแต่ไม่ทุกครั้ง

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักศึกษาบ้าง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้น

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักศึกษาน้อยครั้ง

ไม่เคย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่ไม่เคยเกิดขึ้นกับนักศึกษา

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย
1.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้ญาติผู้ใหญ่ที่ทราบว่าติดเชื้อโรคเอดส์.....					
2.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการเรียนร่วมกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์.....					
3.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารร่วมกับผู้ที่สงสัยว่าติดเชื้อโรคเอดส์.....					
4.	เมื่อข้าพเจ้าเจ็บป่วยจะหลีกเลี่ยงการเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลที่ให้การรักษาโรคเอดส์.....					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย
5.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการบริโภคโลหิตเพราะกลัวติดเชื้อโรคเอดส์.....					
6.	ข้าพเจ้ามีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยา.....					
7.	ข้าพเจ้าใช้เข็มฉีดยาเสพติดเข้าเส้นเลือดร่วมกับเพื่อน.....					
8.	ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้เรื่องโรคเอดส์.....					
9.	ข้าพเจ้าพูดคุยแนะนำเรื่องโรคเอดส์กับเพื่อน.....					
10.	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารเรื่องสถานการณ์โรคเอดส์และวิธีป้องกันรักษา.....					
11.	ข้าพเจ้าแนะนำเพื่อนให้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อไปเที่ยวแหล่งบริการทางเพศ.....					
12.	ข้าพเจ้าแนะนำเพื่อนให้ไปตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ก่อนแต่งงาน.....					
13.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมณรงค์ ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์.....					
14.	ข้าพเจ้าเข้าฟังการบรรยายเรื่องโรคเอดส์ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น.....					
15.	ข้าพเจ้าสอบถามเรื่องโรคเอดส์เกี่ยวกับการป้องกัน และการรักษาจากคนอื่น...					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวดวงแข จงเจริญ
 เกิด วันที่ 31 พฤษภาคม 2499
 สถานที่เกิด ตำบลห้วยเหินยว อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 47 หมู่ 1 ตำบลห้วยเหินยว อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 7
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2515 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
 พ.ศ. 2517 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ.2521 การศึกษามัธยมศึกษา (วิทยาศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ.2540 การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาระดับสูง) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร